

2023-05-12

Handläggare
Maria Härenstam &
Maria Thomelius**Till**
Östermalms stadsdelsnämnd
2023-05-25

Tertialrapport Tertial 1 2023 för Östermalms stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner tertialrapport 1, inklusive bilagor och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Nämnden ansöker om trygghetsinvesteringsmedel om 1,0 mnkr för Gustav Adolfsparken.
3. Nämnden ansöker om medel för tre kompetensutvecklingssatsningar inom äldreomsorgen enligt bilagor totalt om 0,6 mnkr.
4. Nämnden godkänner förvaltningens förslag till höjt årsmål på indikatorn gällande antal ungdomar som fått feriejobb under verksamhetsområdet 3.2.

Jesper Ackinger
t.f. Stadsdelsdirektör

Östermalms stadsdelsnämnd

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys	4
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	7
KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden.....	7
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid.....	7
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan.....	10
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst.....	15
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet.....	21
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv.....	27
KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning.....	31
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring.....	31
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar.....	35
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar.....	37
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarens hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer.....	38
KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla.....	41
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd.....	41
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb.....	45
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med.....	49
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb.....	51

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	56
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser	58
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt	62
Uppföljning av ekonomi.....	65
Uppföljning av driftbudget.....	65
Resultatenheter	69
Investeringar.....	69
Försäljningar av anläggningstillgångar	70
Verksamhetsprojekt (driftprojekt).....	70
Omslutningsförändringar.....	70
Budgetjusteringar	70
Medel för lokaländamål.....	71
Övrigt.....	71

Bilagor

Bilaga 1: Ekonomi SDN10

Bilaga 2: Ansökan om budgetjusteringar för särskilda ändamål (4)

Bilaga 3: Ansökan-kompetensutveckling psykisk hälsa SD10

Bilaga 4: Ansökan-kompetensutveckling språk SD10

Bilaga 5: Ansökan-kompetensutveckling Silviasyster SD10

Sammanfattande analys

Nämnden har med utgångspunkt i kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområden fastställt mål för 2023. Måluppfyllelse mäts utifrån förväntat resultat, utfall och prognos för indikatorer och genomförda aktiviteter.

Årets första tertialrapport fokuserar på avvikelserapportering och eventuella åtgärder för att uppnå kommunfullmäktiges mål. Uppnådda resultat, förväntad måluppfyllelse och en beskrivning av arbetet under perioden januari till och med april redovisas under respektive mål.

I kommunfullmäktiges budget för 2023 finns beslut om att lägga samman nämnderna och stadsdelsförvaltningarna för Norrmalm och Östermalm. Beslut om sammanläggningen fattades av kommunfullmäktige i april. Arbetet med sammanläggningen har pågått under perioden.

Nedan sammanfattas hur, och i vilken mån, nämndens arbete bidragit till att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål.

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor, trygghet och en rik fritid. I framtagandet av en ny parkleksstrategi samverkar nämnden med kulturnämnden. Strategin, som färdigställs under året, kommer att ligga till grund för utveckling av parklekarnas pedagogiska och kulturella innehåll samt miljöer. Vid fritidsgården Humlanhuset har arbetet med att ta tillvara ungas röster fortgått. Ungdomarna har bland annat fått lämna förslag på, och rösta fram, önskade aktiviteter. I syfte att erbjuda en fritidsverksamhet för alla har aktiviteter som bidrar till att locka fler tjejer, unga med funktionsnedsättning och unga hbtqia+-personer erbjudits.

I samtliga förskolor används Språkmatriksen som underlag till lärloggar om barnens individuella lärande och utveckling. Alla barn har en individuell dokumentation gällande språkutveckling publicerad i Skolplattformen. En reviderad lokal handlingsplan för övergången mellan förskola och skola har tagits fram i samarbete med Norrmalms stadsdelsförvaltning. Arbetet med att ta fram ett stadsdelsgemensamt underlag för tillgängliga och pedagogiskt utformade baslärmiljöer har pågått. Underlaget syftar till att stärka det systematiska kvalitetsarbetet med fokus på att öka likvärdigheten inom och mellan förskolorna.

Inom socialtjänsten har arbetet med att stärka barns rättigheter fortgått. Utfallet på indikatorn som avser mäta barns delaktighet i sin egen utredning har förbättrats jämfört med helåret 2022. För att öka nämndens förutsättningar att tidigt få kännedom om barn som far illa har förvaltningen informerat skolor och förskolor om socialtjänstens arbete. Som en del i nämndens förebyggande arbete har föräldrastöd utan behovsprövning erbjudits genom enskilda samtal och i grupp. I syfte att stärka det förebyggande och uppsökande arbetet i miljöer där unga befinner sig har nämndens fältassistenter erbjudit samtliga högstadieskolor i stadsdelsområdet information om fält- och fritidsverksamheten. Som ett resultat har flera samarbeten initierats.

Arbetet med att främja en äldrevänlig stad fortsätter. Arbetet fokuserar under våren på att motverka och bryta ofrivillig ensamhet bland äldre. Nämnden är numera en akademisk nod och inom ramen för det vidareutvecklas arbetet med mottagande av studenter och elever. Flera verksamheter arbetar med stjärnmärkning i demenskunskap.

Inom nämndens verksamheter för förskola, fritidsverksamhet, öppna mötesplatser och boenden har ett varierat utbud av kultur och fritidsaktiviteter erbjudits. Aktiviteterna har genomförts för, med och av verksamheternas deltagare. Nämnden har därtill beviljat föreningsstöd till fjorton ideella föreningar som kompletterar nämndens egna verksamheter. Parker och grönområden är platser för aktivitet och återhämtning samt bidrar till en rik kulturhistoria. Arbetet med att utveckla parker med höga upplevelsevärden och plats för lek, spontanidrott och avkoppling har fortgått.

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

Nämnden har fortsatt stärka det strategiska och långsiktiga miljö- och klimatarbetet för att nå målet om att Stockholm ska vara klimatpositivt senast år 2030. Arbetet görs i enlighet med Östermalms stadsdelsnämnds miljö- och klimathandlingsplan, med utgångspunkt i stadens miljöprogram 2020-2023 samt klimathandlingsplan 2020-2023. Under perioden har verksamheterna arbetat med att fasa ut farliga kemikalier, minska plastanvändningen, genomföra resor och transporter klimatsmart, minska matsvinnet, öka materialåtervinningen, energieffektivisera verksamheten samt öka andelen ekologiska inköp.

Investeringar i system för dagvattenhantering i parkerna ska utvecklas för att hantera en ökad nederbörd och en ökad andel kraftiga skyfall. I Humlegården kommer anläggning av ett skyfallsmagasin påbörjas under året, som syftar till att göra parken rustad för skyfall genom att fördröja regnvatten som förväntas rinna genom parken. I parker och grönområden produceras en rad ekosystemtjänster som staden och människan är beroende av eftersom de renar luft och vatten, minskar buller och får oss att må bättre. För att stadens ekosystemtjänster ska fungera krävs en rik biologisk mångfald. Under perioden har nämnden tilldelats extra medel för biologisk mångfald. Medlen kommer bland annat användas till att renovera upp ängsytor och, i samarbete med trafikkontoret, plantera lökar för att stärka stråken för pollinatörer. Återplantering av träd, som kan fungera som effektiva luftrenare i staden och bidra till svalka och skugga vid värmeböljor, planeras också.

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Nämndens arbete under perioden har bidragit till målet om en stark och hållbar ekonomi som lägger grunden för en jämlik välfärd. Nämnden prognostiserar ett överskott främst inom äldreomsorgen. Ny och innovativ teknik testas inom verksamheterna och under perioden har arbetet med att använda säkra digitala videomöten påbörjats. Utvecklingen av DigiCenters och IT-pedagogernas verksamhet för att stödja äldre att använda digitala verktyg har fortgått. IT-pedagogerna har även erbjudit stöd till personer med funktionsnedsättning.

Antalet hushåll som erhöll ekonomiskt bistånd i mars var färre jämfört med samma månad föregående år. För personer som står långt från arbetsmarknaden är situationen fortsatt svår med ökad risk för ett långvarigt behov av ekonomiskt stöd. Under perioden har arbetet med

att stötta målgruppen skett i samverkan med bland annat Jobbtorg Stockholm, Arbetsförmedlingen och Samordningsförbundet Stockholm stad. Nämndens årsmål avseende feriejobb till unga har höjts och nytt årsmål är att 240 ungdomar ska erbjudas jobb. Under perioden har 208 unga matchats mot ett jobb, främst inom nämndens förskolor och vård- och omsorgsverksamheter. Nämndens ambition är att prioritera unga med funktionsnedsättning och sociala skäl vid tilldelning av feriejobben.

Behovet av förskoleplatser, bostäder med särskild service, vård- och omsorgsboenden, seniorbostäder samt parker och grönområden behöver beaktas tidigt i stadsutveckling. Förvaltningen deltar därför i stadsbyggnadskontorets, exploateringskontorets och trafikkontorets arbete kring norra innerstadens stadsutvecklingsområden. Arbetet med Norra Djurgårdsstaden har fortsatt varit i fokus under perioden. Arbetet i fokusgruppen *Leva och bo*, inom ramen för hållbarhetsprogrammet för Norra Djurgårdsstaden har fortgått. I samarbete med exploateringskontoret har aktiviteter som syftar till att inspirera och engagera till att leva mer hållbart genomförts.

Resultatet av årets medarbetarenkät visar goda resultat med ett Aktivt medskapande-index över stadens genomsnitt men något under nämndens årsmål. Arbetet med att minska andelen arbetade timmar av timavlönad personal i förhållande till samtliga arbetade timmar inom vård, omsorg och pedagogiska verksamheter ger resultat och årets mål bedöms nås. Trenden för sjukfrånvaron är nedåtgående efter pandemin och höstens intensiva infektionsperioder och bedömningen är att årsmålet kommer att nås.

Kris- och beredskapsplaneringen har fortgått bland annat genom arbetet med att ta fram en krisledningsplan för Norra innerstaden. Krisledningsövningar och övningar för krisstödjare har planerats och arbetet med att etablera trygghetspunkter har fortgått. I samband med upphandlingar har seriositetsprövningar genomförts i syfte att kontrollera att leverantören bedriver en seriös företagsverksamhet och fullgör sina skyldigheter mot samhället. Under året kommer Kampementets vård- och omsorgsboende att återgå till egen regi. Arbetet med att säkerställa en verksamhetsövergång med hög kvalitet för boende och anhöriga och där medarbetarnas i lag reglerade skyddsregler säkerställs har pågått under perioden.

Det lokala trygghetsarbetet utgår ifrån samverkansöverenskommelsen mellan stadsdelsförvaltningen, utbildningsförvaltningen och polismyndigheten. Under perioden har en åtgärdsplan med aktiviteter tagits fram kopplade till de fyra gemensamt prioriterade områdena för samverkan; *Unga i risk för kriminalitet och Skolan som brottsplats*, Riktat arbete mot avgränsade *platser*, *Särskilt utsatta och sårbara brottsoffer* samt *Avhopparverksamhet*. Arbetet med platsamverkan kring Stureplan-Östermalmstorg, Strandvägen respektive Karlaplan har fortgått. Fokus under perioden har varit utveckling, uppföljning och utvärdering av samverkan. Upplevelsen av trygghet är viktig för att kunna leva ett allsidigt, jämlikt och jämställt liv. God orienterbarhet och uppsikt över viktiga platser och stråk i parker och grönområden är positivt ur trygghetssynpunkt. Parker och miljöer som ger ett omhändertaget intryck upplevs generellt som tryggare. Planeringen av fortsatt upprustning av Karlavägens mittstråk, mellan Karlaplan och Banérgatan, har fortgått. I syfte att öka tryggheten har även planering och utförande av förbättrad belysning i Tessinparkens lekplats fortgått. Nämnden ämnar söka extra investeringsmedel för trygghetsåtgärder för

bland annat förbättrad belysning vid Gustav Adolfs parkens parklek.

Nämnden bidrar genom sina verksamheter till en stad som är öppen, jämställd och demokratisk. Under perioden har nämndens sammanträden fortsatt hållits öppna för allmänheten och sänts via webben i syfte att öka såväl tillgänglighet som insyn i den demokratiska processen. Samarbetet med nämndens pensionärsråd och råd för funktionshinderfrågor har fortgått. Nämnden har också verkat för att stötta civilsamhället bland annat genom att bevilja föreningsstöd till fjorton föreningar. Arbetet med att främja de mänskliga rättigheterna inklusive jämställdhet, barns rättigheter och nationella minoriteters rättigheter är integrerat i olika delar av nämndens verksamheter. Se mer under 3.7.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden bidrar till inriktningsmålet om ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden. Utfall för perioden samt prognostiserade utfall för helåret visar att nämnden förväntas nå samtliga verksamhetsområdesmål. Nedan beskrivs vart och ett av de fem målen närmare, tillsammans med tillhörande nämndmål, indikatorer och aktiviteter.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid

 Uppfylls helt

Analys

Bedömningen av måluppfyllelsen baseras på prognos för helåret och redovisat arbete med att nå förväntat resultat för underliggande nämndmål med tillhörande aktiviteter.

Parklekar erbjuder barn och unga en mötesplats med pedagogiskt och kulturellt innehåll

Parklekarna erbjuder barn och unga en mötesplats med trygga vuxna förebilder samt ett pedagogiskt och kulturellt innehåll. Under perioden har parklekarna erbjudit snickarverkstad och uppmärksammat Alla Hjärtans dag, Vår Fru-dagen (Våffeldagen) och påsken. I framtagandet av en ny parkleksstrategi samverkar nämnden med kulturnämnden. Strategin ska färdigställas under året och kommer att ligga till grund för utveckling av parklekarnas pedagogiska och kulturella innehåll samt miljöerna. I det löpande arbetet för pedagogerna samtal med såväl barn som medföljande vuxen kring önskemål och utveckling av verksamheten.

En rik och meningsfull fritid för barn och unga

Nämndens öppna fritidsverksamhet Humlanhuset ska vara en trygg och jämställd mötesplats som erbjuder en rik och meningsfull fritid för unga. Under perioden har Humlanhuset fortsatt arbetet med att skapa förutsättningar för unga att påverka utbudet. Det har bland annat skett genom att ungdomarna fått lämna förslag på, och rösta fram, olika aktiviteter via Instagram och Facebook samt i samband med möten. Satsningen på mobila aktiviteter har fortgått bland annat genom att erbjuda kampsportsinspirerad träning och klättring.

Med utgångspunkt i stadens strategi för fritids- och ungdomsgårdar har arbetet med att systematiskt utveckla och höja kvalitén i verksamheten fortgått. Fritidsledarna har under perioden deltagit i kulturförvaltningens utbildning med temat delaktighet. För att öka antalet besökare har aktiviteter som bidrar till att locka fler tjejer, unga med funktionsnedsättning och unga hbtqia+-personer erbjudits. Under perioden har en satsning på tjejkvällar startat upp med positivt gensvar. Genom samverkan med Kungsholmens och Norrmalms stadsdelsförvaltningar erbjuds Tre Liljor för unga med funktionsnedsättning och hbtqia+-hänget Lili.

På grund av en fuktskada i Humlanhusets källare kommer en renovering av lokalerna att genomföras under våren. Planering av arbetet pågår och tidsplanen är ännu inte fastställd. Renoveringen förväntas innebära en tillfällig påverkan på verksamheten. Verksamheten samarbetar med Vasastans ungdomsgård.

Arbetsätt och goda exempel

I syfte att bredda utbudet av mobila och digitala aktiviteter har implementering av *Ungdomsappen* påbörjats. Arbetet sker i samarbete med Vasastans ungdomsgård och appen planeras att lanseras till sommaren. *Ungdomsappen* ska möjliggöra utlåning av utrustning, bokning av lokaler och möjligheter för unga att påverka sin fritid genom deltagande på digitala evenemang och enkäter.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kultur nämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med fastighetsnämnden utforma en strategi för användande och utveckling av parkleksverksamheten och användning av parkleksbyggnader	2023-01-01	2023-06-30	

Nämndmål: 1.1.1 Östermalms parklekar erbjuder barn och unga en mötesplats med pedagogiskt och kulturellt innehåll

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Verksamheten har generösa öppettider och trygga vuxna förebilder.
- Verksamheten erbjuder ett pedagogiskt och kulturinriktat innehåll.
- Barns och ungas tankar och åsikter efterfrågas och tas tillvara för att planera och utveckla verksamheten.

- Utemiljöerna utvecklas med stöd av stadsdelens Lekvärdesfaktor.
- Det ekologiska och hållbara perspektivet i verksamheten förstärks.

Förväntat resultat

Parklekarna är fortsatt välbesökta och barn och unga ges möjlighet att påverka verksamhetens innehåll. I verksamheten används återbruk, miljösmarta material och odlingslådor. Lekvärdesfaktorn bidrar till utvecklingen av utemiljöerna. Minikulturfestivalen lockar många besökare.

Analys

Arbetet med att nå det förväntade resultatet pågår enligt verksamhetsplan.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Det ekologiska arbetet i parklekarna utvecklas genom miljösmarta material, återbruk och odlingslådor.	2023-01-01	2023-12-31	
 Minikulturfestival anordnas i parklekarna i samband med stadens kulturfestival i augusti.	2023-01-01	2023-09-30	
 Parklekarnas utemiljöer utvecklas med stöd av stadsdelens framtagna Lekvärdesfaktor.	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 1.1.2 Barn och ungdomar inom stadsdelsområdet har en rik och meningsfull fritid

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Inom fritidsverksamheten möta ungas behov och levnadsmönster, bland annat genom att vidareutveckla försök med mobil och digital verksamhet.
- Ta tillvara och använda barns och ungas röster för att utveckla verksamheterna.
- Verka för att fler barn och unga som önskar kan delta i fritidsaktiviteter. Fysisk aktivitet och rörelse ska främjas.
- Utforma aktiviteter för att vara tillgängliga för barn och unga med funktionsnedsättning.
- Erbjuder fritidsverksamhet och mötesplatser för unga hbtqi-personer.
- Ha ett nära samarbete med andra aktörer som arbetar förebyggande, så som exempelvis socialtjänsten, civilsamhället och fältassistenter.
- Arbeta efter Stockholms stads strategi för fritids- och ungdomsgårdar.

Förväntat resultat

Unga ges möjlighet att vara delaktiga i att utforma aktiviteter och påverka verksamheten. Verksamheter som riktar sig mot unga med funktionsnedsättning och unga hbtqi+personer erbjuds. Aktiviteter som främjar rörelse och fysisk aktivitet erbjuds. Fler unga besöker fritidsverksamheten och deltar i aktiviteterna.

Analys

Arbetet med att nå det förväntade resultatet pågår enligt verksamhetsplan.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Undersöka förutsättningarna för att etablera en fritidsgård i Hjorthagen eller Norra Djurgårdsstaden.	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan

 Uppfylls helt

Analys

Bedömningen av måluppfyllelsen baseras på utfall för perioden samt prognos för helåret gällande fullmäktiges indikatorer samt underliggande nämndmål med tillhörande indikatorer och aktiviteter.

Platsgarantin inom stadsdelsområdet har uppfyllts under perioden. Antalet barn med platsgaranti är högre under våren vilket i sin tur påverkar barngruppernas storlek och antalet barn per anställd. Vid analys av utfallet behöver siffrorna förstås utifrån verksamhetens sammanhang gällande hur en dag organiseras. Utfallet ska ses i ljuset av att barnens tillhörighet i en grupp och att antal förskolebarn per anställd varierar under barnens dag i förskolan. Det är osäkert om årsmålet för antal barn per anställd kommer att uppnås. Den socioekonomiska resurstilldelningen påverkar verksamhetens möjligheter att nå målvärdet.

Språkmatriken används som underlag till lärloggar om barnens individuella lärande och utveckling i samtliga förskolor. Alla barn har också en individuell dokumentation gällande språkutveckling publicerad i Skolplattformen.

Framtagandet av ett stadsdelsgemensamt underlag för tillgängliga och pedagogiskt utformade baslärmiljöer pågår. Underlaget ingår i arbetet med metod och stöd till rektorerna för att stärka det systematiska kvalitetsarbetet med fokus på att öka likvärdigheten inom och mellan förskolor.

En reviderad lokal handlingsplan för övergången mellan förskola och skola har tagits fram i samarbete med Norrmalm. I överföringen mellan skolformerna kommer Östermalms kommunala förskolor att använda utfallet av arbetet med språkmatriken.

Under årets första barnhälsamöte om barn som riskerar att fara illa deltog socialtjänsten på temat att Våga anmäla. Nästa barnhälsamöte då socialtjänsten deltar, är temat Uppmärksamma tidiga tecken.

Samarbetsprojektet mellan förskola och äldreomsorg planerar för naturvandringar för barn och äldre. Enligt önskemål från de äldre kommer dessa att ske i maj eller juni då väderleken är varmare, se även under nämndmål 1.4.

Framtagandet av en stadsdelsgemensam handlingsplan för de eventuella perioder då barngrupp tillfälligt saknar förskollärare inleds under slutet av april. Framtagandet av ett

stadsdelsgemensamt underlag för planering och uppföljning av undervisning och barnens förändrade kunskapsförväntningar under året.

Utvecklingsarbetet tillsammans med rektorerna och de fackliga organisationerna om pedagogernas planerings- och utvecklingstid har stämts av. Nu inväntas sammanläggningen till Norra innerstadens stadsdelsförvaltning innan arbetet fortsätter.

Förvaltningens kö- och placeringshandläggare har genomfört besök i de öppna förskolorna för att informera om ansökningsprocessen till förskolan. Skolledningsrepresentant från respektive förskoleområde och avdelningsstödet specialpedagoger besöker öppna förskolorna i maj för information om förskolestarten. Information om detta har bland annat publicerats i På gång i din stadsdel.

Goda exempel

- Östermalms språkmatrix med fokus på bedömning för lärande inom språk 1-5 år är ett verktyg för förskollärare och barnskötare att lättare få syn på hur kvaliteten i undervisningen kan förbättras och utvecklas inom läroplansområdet språk. Under hösten 2022 påbörjades implementeringen av matrisen och i februari i år utvärderades processen så här långt. Utvärderingen visar att matrisen redan skapat en gemensam utgångspunkt för professionen som bidrar till insikter och förståelse som leder till progression i barnens språkliga utveckling.
- Brevväxlingen mellan barn på en förskola och äldre på ett äldreboende har givit barnen kunskaper och erfarenheter som berikat dem i deras lärande och utveckling.
- Stadsdelens biträdande rektorer går löpande det statliga rektorsprogrammet. Detta dels för att ytterligare öka kompetensen i förskoleområdenas ledningsgrupper, dels för att bidra till stadsdelens och stadens chefsförsörjning.

Barns rättigheter, ökad jämställdhet och nationella minoriteter

Se under nämndmål 3.7.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	33,4 %	0,8 %	31,6 %	33,4 %	33 %	33 %	33 %	Tertial 1 2023
  Antal barn per grupp	16,3 barn/avd.			15,5 barn/avd.	15 st	15	15	Tertial 1 2023
  Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	5 st			4,8 st	4,9 st	4,9	4,9	Tertial 1 2023
  Förskollärartäthet					15,5 st	15,5 st	15,5	Tertial 1 2023
Analys Indikatorn kan inte fyllas i på nämndnivå enligt SLK. Den samlade förskollärartätheten är 16,92. Prognosen för helåret är att målet nås. Periodens avvikelser från årsmålet förklaras främst av att fler medarbetare anställts som vikarier samt att flera förskollärare arbetar deltid. Resultatet påverkas också av vakanta förskollärartjänster som är under tillsättning.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden och socialnämnden samt i samråd polis och boende verka preventivt för att öka tryggheten i skolan. Den samverkan ska ske på samma sätt gentemot fristående skolor	2023-01-01	2023-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden och stadsdelsnämnderna utveckla stödet till elever med funktionsnedsättningar som går ut gymnasieskola och gymnasiesärskola	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 1.2.1 Varje barn i Östermalms kommunala förskolor utvecklar sina förmågor och sitt kunnande i en utbildning med hög pedagogisk kvalitet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Utbildningen och undervisningen utgår från en helhetssyn på barn och barns behov, där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet.
- Utbildningen och undervisningen utformas i enlighet med skollag och Lpfö 18 samt de gemensamma pedagogiska ställningstagandena Meningsskapande mötesplatser för ett livslångt lärande.
- Utbildningen och undervisningen planeras, genomförs och följs upp med fokus på kvalitet och likvärdighet.

Förväntat resultat

Barnen utvecklar sina förmågor och sitt kunnande i en utbildning med hög pedagogisk kvalitet, vilket visar sig genom: Fortsatt hög andel nöjda vårdnadshavare till barn i förskolan. Ökad andel vårdnadshavare som är nöjda med dokumentationen av deras barns utveckling och lärande. Fortsatt hög andel vårdnadshavare som upplever att deras barn uppmuntras att utveckla sitt språk och att deras barn har lika möjligheter att utvecklas i förskolan. Fortsatt hög andel vårdnadshavare som upplever att den pedagogiska miljön i barnens förskola uppmuntrar till lek, utveckling och lärande. Samtliga arbetslag bedömer och utvecklar undervisningskvaliteten gällande språkutveckling. Samtliga barn har en individuell dokumentation kring språkutveckling. Det systematiska kvalitetsarbetet utvecklar utbildningens kvalitet och likvärdighet.

Analys

Arbetet för att nå det förväntade resultatet pågår enligt verksamhetsplan.

Förskoleundersökningen 2023 är ännu inte avslutad och resultaten redovisas i kommande tertialrapport. Prognosen är att årsmålen för indikatorerna nedan kommer att uppnås

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel arbetslag som använder språkmatrisen för bedömning av undervisningskvalitet en gällande barns språkutveckling.	100				100	100		Tertial 1 2023
 Andel barn som har en individuell dokumentation gällande språkutveckling publicerad i Skolplattformen.	100					100		Tertial 1 2023
 Andel nöjda vårdnadshavare som upplever att den pedagogiska miljön i barnens förskola uppmuntrar till lek, utveckling och lärande					87	87		Tertial 1 2023
Analys Resultatet för Förskoleundersökningen 2023 är ännu inte klart. Prognosen är att årsmålet uppnås.								
 Andel nöjda vårdnadshavare vad gäller deras barns lika möjligheter att utvecklas i förskolan					94	94		Tertial 1 2023
Analys Resultatet för Förskoleundersökningen 2023 är ännu inte klart. Prognosen är att årsmålet uppnås.								
 Andel nöjda vårdnadshavare vad gäller deras barns språkutveckling.					86	86		Tertial 1 2023
Analys Resultatet för Förskoleundersökningen 2023 är ännu inte klart. Prognosen är att årsmålet uppnås.								
 Andel nöjda vårdnadshavare vad gäller dokumentationen av barnens utveckling och lärande.					75	75		Tertial 1 2023
Analys Resultatet för Förskoleundersökningen 2023 är ännu inte klart. Prognosen är att årsmålet uppnås.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Analyserna av språkmatrisens utfall används i det systematiska kvalitetsarbetet för att bedöma undervisningens kvalitet.	2023-01-01	2023-12-31	
 Avdelningsstödet samordnare för Barnhälsa samt specialpedagog utbildas till handledare i ABC för pedagoger.	2023-01-01	2023-09-30	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Barnhälsamötena inriktas dels mot att utveckla samverkan med socialtjänsten om barn som riskerar att fara illa, dels mot övergången mellan förskola-skola.	2023-01-01	2023-12-31	
 Det stadsdelsövergripande köksnätverket har fokus på kompetensutveckling om matsvinn samt ekologisk, vegetarisk och klimatsmart mat.	2023-01-01	2023-12-31	
 Framtagande av reviderad lokal handlingsplan för övergångar mellan förskola och skola.	2023-01-01	2023-06-30	
 Framtagande av stadsdelsgemensam handlingsplan för de eventuella perioder då barngrupp tillfälligt saknar förskollärare.	2023-01-01	2023-12-31	
 Framtagande av stadsdelsgemensamt underlag för planering och uppföljning av undervisning och barnens förändrade kunskande.	2023-01-01	2023-12-31	
 Framtagande av stadsdelsgemensamt underlag för tillgängliga och pedagogiskt utformade baslärmiljöer.	2023-01-01	2023-12-31	
 Metod och stöd till rektorerna implementeras för att stärka det systematiska kvalitetsarbetet med fokus på att öka likvärdigheten inom och mellan förskolor.	2023-01-01	2023-12-31	
 Samarbetsprojektet mellan förskola och äldreomsorg med naturvandringar för barn och äldre.	2023-01-01	2023-12-31	
 Språkmatriisen används som underlag till lärloggar om barnens individuella lärande och utveckling.	2023-01-01	2023-12-31	
 Utvecklingsarbete tillsammans med rektorerna och de fackliga organisationerna om pedagogernas planerings- och utvecklingstid.	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 1.2.2 Östermalms kommunala öppna förskolor erbjuder en mötesplats som främjar barns språkutveckling.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Verksamheten har generösa öppettider och trygga pedagoger.
- Verksamheten är en mötesplats för vårdnadshavare med barn 0-5 år, som inte är inskrivna i förskola.
- Verksamheten ger vårdnadshavare möjlighet att skapa nätverk och få stöd i föräldrarollen.
- Verksamheten erbjuder språkutvecklande aktiviteter.

Förväntat resultat

Öppna förskolorna är fortsatt välbesökta. Vårdnadshavare upplever att verksamheten motiverar dem till språkutvecklande aktiviteter med sina barn från tidig ålder.

Analys

Arbetet för att nå det förväntade resultatet pågår enligt verksamhetsplan.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningens kö- och placeringshandläggare besöker öppna förskolorna varje termin för att informera om ansökningsprocessen till förskolan.	2023-01-01	2023-12-31	
 Kulturrådets stödmaterial Läs tillsammans används i de öppna förskolornas verksamhet.	2023-01-01	2023-12-31	
 Skolledningsrepresentant från respektive förskoleområde och avdelningsstödet specialpedagoger besöker öppna förskolorna i maj och november för information om förskolestarten.	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst

 Uppfylls helt

Analys

Bedömningen av måluppfyllelsen baseras på utfall och prognos gällande fullmäktiges indikatorer samt redovisat arbete med att nå förväntat resultat för underliggande nämndmål. Flertalet indikatorer baseras på brukarundersökningar vars resultat presenteras under hösten.

Förebyggande arbete och tidiga insatser ger barn goda uppväxtvillkor

Genom orosanmälningar kan nämnden tidigt få kännedom om barn som far illa eller riskerar att utvecklas ogynnsamt. Under perioden har förskolor och skolor bjudits in till Öppet hus-möten för att få information om socialtjänstens arbete. Därtill har medarbetare vid familjeenheten deltagit i förskolans *Barnhälsamöte* med temat att våga anmäla oro för barn.

En del i nämndens förebyggande arbete är att erbjuda föräldrar stöd utan föregående behovsprövning. Under perioden har såväl gruppstöd som enskilda råd- och stödsamtal erbjudits. Gruppstöd ges utifrån programmen *Komet* och *Alla barn i centrum, ABC*, och vänder sig till föräldrar med barn i åldrarna 3-18 år. Syftet är att stärka kommunikationen mellan föräldrar och barn. Tre föräldragrupper har startats under perioden.

Genom samverkan mellan socialtjänst, öppna förskolan, barnavårdscentral och barnmorskemottagning har föräldrar med barn i åldern 0-5 år erbjudits stöd genom familjecentralen. Under perioden har nämndens familjebehandlare bland annat erbjudit föräldrasamtal och deltagit i öppna förskolans föräldragrupper.

Arbetet med att stödja elever med problematisk skolfrånvaro genom skolsociala team har fortgått under perioden. Arbetet sker i samverkan mellan nämndens skolsociologer och representanter från elevens skola. Målet med stödet är att eleven ska öka sin skolnärvaro och uppnå behörighet till gymnasiet.

Till Odenplans ungdomsmottagning välkomnas unga i åldrarna 12 - 22 år. I syfte att främja ungas psykiska hälsa har en samtalsgrupp utifrån Acceptance and Commitment Treatment, ACT, erbjudits. Därtill har en samtalsgrupp för unga som identifierar sig som transperson, eller är i en process att utforska sin könsidentitet och/eller könsuttryck startats. Satsningen sker i samverkan med Ericastiftelsen inom ramen för nämndens suicidpreventiva arbete.

Nämndens fältassistenter har fortsatt sitt förebyggande och uppsökande arbete i miljöer där barn och unga vistas. Under perioden har samtliga högstadieskolor fått information om fältverksamheten vilket resulterat i att samarbeten initierats. Samverkan med övriga stadsdelsförvaltningar i innerstaden har bidragit till att stärka fältassistenternas förutsättningar att närvara i miljöer där unga befinner sig under kvällar, helger och skollov.

Under perioden har en socialsekreterare varit stationerad i polishuset för polisområde city. Satsningen görs i samverkan med Kungsholmen och Norrmalm i syfte att stärka samverkan mellan socialtjänst och polis med särskilt fokus på unga. Nämndens trygghetskapande arbete beskrivs även under mål 3.6.

Vuxna lever ett självständigt liv utifrån sina förutsättningar

Nämnden erbjuder stöd till personer med psykiska funktionsnedsättningar att utvecklas utifrån sina förutsättningar. Personer med missbruksproblem får stöd och vid behov behandling för att komma ifrån missbruket.

Genom samarbete med Peer Support har personer med egen erfarenhet av psykisk ohälsa arbetat som stödpersoner vid nämndens stödboende och vid träffverksamheten Startpunkten Hjorthagen. Samarbetet med Peer Support bidrar till ett stärkt brukarperspektiv.

Verksamheten Personligt ombud har erbjudit stöd till personer med psykisk funktionsnedsättning att leva ett självständigt liv bland annat genom att fungera som stöd vid myndighetskontakter.

Samverkan med hälso- och sjukvården har fortgått och enskilda med behov av ett samordnat stöd har erbjudits en samordnad individuell plan, SIP.

Personer med psykiska och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar har erbjudit stöd i form av sysselsättning, med bland annat arbetslivsinriktning. Genom samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen har enskilda erbjudits arbetsmarknadsinsatser och stöd att komma ut i arbetslivet.

Personer med funktionsnedsättning deltar på lika villkor i samhället

Nämnden arbetar med utgångspunkt i stadens program för tillgänglighet och delaktighet. Personer med funktionsnedsättning har erbjudits individuellt anpassat stöd där den enskilde gjorts delaktig bland annat genom att formulera insatsen mål och välja utförare. I samverkan med arbetsmarknadsförvaltningens verksamhet iWork har stöd till arbete eller studier erbjudits personer som får stöd enligt LSS. Vid tillsättning av feriejobb har ungdomar med funktionsnedsättning och med sociala skäl fortsatt varit en prioriterad målgrupp.

För att få stöd i att använda digitala verktyg har personer med funktionsnedsättning kunnat ta hjälp av nämndens IT-stödare som erbjudit drop-in en dag i veckan. Personer som har boendestöd, går på daglig verksamhet eller bor i gruppboende har fått stöd av personalen att använda digital teknik.

Personer som bor i LSS-boende har erbjudits gratis gym- och simhallskort. Utifrån den enskildes önskemål har personalen fungerat som stöd i samband med fritids- och träningsaktiviteter. Genom samverkan med Kungsholmens och Norrmalms stadsdelsförvaltningar har fritidsverksamheten Tre Liljor för unga med funktionsnedsättning

erbjudits.

Södermalms och Östermalms stadsdelsnämnders gemensamma råd för funktionshinderfrågor har sammanträtt vid två tillfällen under perioden. Arbetet har präglats av implementering av det nya arbetssätt, med fokus på strategiska frågor om tillgänglighet och delaktighet, som fullmäktige fattade beslut om i samband med ny organisering av stadens råd. I april beslutade kommunfullmäktige att Kungsholmens och Norra innerstadens stadsdelsnämnder kommer att få ett gemensamt råd för funktionshinderfrågor.

Personer i relationer där våld förekommer uppmärksammas och får stöd

Nämndens arbete med att uppmärksamma och erbjuda stöd till våldsutsatta och våldsutövare utgår ifrån stadens program mot våld i nära relationer. Genom nära samverkan mellan socialtjänst, äldreomsorg och förskola ökar förutsättningarna för att uppmärksamma våldet. Arbetet i förvaltningens lokala resursgrupp, med deltagare från förskola, äldreomsorg och socialtjänst, har fortgått. Gruppen syftar till att vara ett forum för erfarenhetsutbyte och stöd till kollegor.

Nämndens öppenvård relationsvårdscentrum innerstaden, RVC, rapporterar en ökning av antalet vuxna våldsutsatta som söker stöd vilket lett till längre väntetider. Vid RVC har fler barn fått stöd under perioden jämfört med samma period föregående år medan antalet våldsutövare sjunkit jämfört med samma period förra året. RVC har under perioden initierat stärkt samverkan med stadsdelsnämndernas socialtjänster kring det gemensamma arbetet med att nå fler våldsutövare.

Arbetssätt och goda exempel

Bland dem som besöker Odenplans ungdomsmottagning är unga som identifierar sig som killar en underrepresenterad målgrupp. För att nå fler inom målgruppen erbjuder mottagningen en särskild killmottagning en dag i veckan. Under perioden har ett ökat antal besökare till killmottagningen noterats.

Barns rättigheter och jämställdhet

Inom socialtjänsten har arbetet med att stärka barns rättigheter fortgått under perioden. Barnperspektivet beaktas i ärenden där en förälder eller vårdnadshavare är aktuell. Barnets möjlighet till delaktighet ska ske utifrån barnets förutsättningar och eventuellt behov av anpassat stöd ska erbjudas. Utfallet på indikatorn som avser mäta barns delaktighet i sin egen utredning har förbättrats sedan tidigare mätningar. Resultatet baseras på handläggarens självskattning utifrån tre frågeställningar; *1. Barnet har fått information om rätten till delaktighet och anledningen till utredning, 2. Barnet har getts möjlighet att komma till tals och uttrycka vad hen tycker eller vill under utredningen och 3. Barnet har fått information och återkoppling i anslutning till avslutad utredning.* Resultaten är generellt högre för de äldre barnen jämfört med de yngre. En uppföljning visar att arbetet med återkoppling i samband med att en utredning avslutas behöver stärkas.

Den enskildes behov av stöd ska vara individuellt anpassat oberoende av kön. I samband med regelbundna kollegiegranskningar av ärenden inom bland annat funktionsnedsättning, socialpsykiatri och missbruk kan jämställdhetsperspektivet belysas. Se mer under 3.7.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och unga som åter blir föremål för anmälan/ansökan efter avslutad utredning	24,6 %	26,3 %	22,7 %	21,3 %	21 %	21 %	24 %	Tertial 1 2023
Analys								
Under perioden har 73 barn och unga återaktualiserats efter avslutad utredning. Det är en ökning jämfört med helåret 2022. Det är en något högre andel pojkar än flickor som återaktualiseras. Bedömningen är att årets mål kommer att nås.								
  Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering				89 %		90 %	öka	2023
  Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering				86 %		87 %	öka	2023
  Andel brukare som är nöjd med sin insats - Funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				82 %		82 %	80 %	2023
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				85 %		90 %	90 %	2023
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				77 %		79 %	79 %	2023
  Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatserna de fått från socialtjänsten (socialpsykiatri)				81,48		81 %	Tas fram av nämnd	2023
  Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatserna de fått från socialtjänsten (vuxna missbruk)				92,31		92 %	Tas fram av nämnd	2023

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatserna de fått från socialtjänsten (våld i nära relation)						70	Tas fram av nämnd	2023
  Andel placerade barn i skolåldern som klarar målen i kärnämnen i grundskolan	75	100 %	50 %	66,67	75	75 %	75 %	Tertial 1 2023
Analys Underlaget för indikatorn är litet och omfattar endast fyra barn. De placerade barnens skolgång är prioriterad och följs upp kontinuerligt.								
  Andel utredningar av barn och unga där barnet varit delaktigt och fått återkoppling	70,87	72,73 %	70,27 %	54,3	70	60 %	Tas fram av nämnd	Tertial 1 2023
Analys Utfallet jämfört med helåret 2022 har förbättrats. En något högre andel pojkar har uppskattats vara delaktiga jämfört med flickor. En förklaring kan vara att antalet utredningar som rör flickor är få och att enskilda resultat kan få stor påverkan. Utfallet på indikatorn kommer att följas under året.								
  Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				78 %		78 %	Tas fram av nämnd	2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna förbereda för en centralisering av hälso- och sjukvården inom socialpsykiatrins bostäder med särskild service från den 1 januari 2024	2023-01-01	2023-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna samla och följa statistik över antal ansökningar, beslut och avslag avseende ledsagning/ledsagarservice och biträde av kontaktperson i syfte att säkerställa likställighet	2023-01-01	2023-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden och socialnämnden vidareutveckla skolsociala team i hela staden, samt utöka socialtjänstens närvaro i skolan, fritidshem och fritidsklubbar	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 1.3.1 Barn och vuxna i stadsdelsområdet får stöd och omsorg där behovet är som störst.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Fortsätta utvecklingen mot ett förebyggande och tidigt stöd.
- Stärka samverkan med Region Stockholm avseende alla målgrupper.
- Erbjudna både fristående och kommunala utbildningsaktörer information och kunskap för att upptäcka barn som far illa och för att vid behov göra orosanmälningar.
- Erbjudna kuratorssamtal till unga 12-22 år på Ungdomsmottagningen.
- Erbjudna målgruppsanpassade grupper utifrån ACT, Acceptance and Commitment Treatment.
- Bedriva socialt fältförlagt arbete genom fältassistenter utifrån Stockholmsstandarden och samverka med skolan och polis för att tidigt fånga upp barn och unga.
- Stärka barnperspektivet och barns inflytande i utredningar och uppföljning av insatser.
- Erbjudna stöd och behandling till personer med missbruksproblematik för att komma ifrån missbruket.
- Stärka samverkan mellan socialtjänst och sjukvård i syfte att förbättra stödet till de som lider av både psykisk sjukdom och skadligt bruk och beroende.
- Erbjudna personer med omfattande psykisk funktionsnedsättning som behöver stöd i kontakt med myndigheter stöd genom Personligt ombud.
- Arbeta för att personer inom socialpsykiatri eller som är sjukskrivna kan ta del av stadens arbetsmarknadsinsatser och komma ut i arbetslivet.
- Arbeta i enlighet med stadens Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning.
- Erbjudna individuellt anpassade insatser till personer med funktionsnedsättning i syfte att stärka förmågan att leva ett självständigt liv.
- Fortsätta satsning på kompetens och certifiering inom LSS-verksamheterna för ökad tryggheten och säkerheten för brukare.
- Säkerställa tillgången till syn- och hörselinstruktörer.
- Underlätta individens övergång till arbete på den ordinarie arbetsmarknaden, inom exempelvis de dagliga verksamheterna.
- Ge stöd och skydd till personer som utsätts för våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.
- Fortsätta arbetet med att säkerställa kompetenser för att förebygga, uppmärksamma och motverka särskilt utsatta målgruppers utsatthet för våld av närstående.

Förväntat resultat

Barns förutsättningar att vara delaktiga i och få återkoppling om sin egen utredning ökar. Förskolor och skolor inom stadsdelen, oavsett huvudman, erbjuds information om orosanmälningar och socialtjänstens arbete för barns skydd. Andelen barn som åter blir föremål för anmälan efter avslutad utredning är fortsatt låg. Ungdomar som besöker ungdomsmottagningen upplever sig väl bemötta. Andelen vuxna som upplever att de har fått en förbättrad situation av erbjuden insats inom missbruk, våld i nära relationer och respektive socialpsykiatri är fortsatt hög. Andelen personer som uppger att deras boendestödjare uppmuntrar dem att göra saker självständigt är fortsatt hög. Barnkonsekvensanalyser finns i vuxenutredningar där barn är berörda. Andel personer som uppger sig vara nöjd med sin

insats är fortsatt hög (LSS). En hög andel av personer boende på LSS-boende upplever sig vara trygga.

Analys

Arbetet med att nå årets mål pågår enligt verksamhetsplan. Förväntat resultat baseras delvis på utfallet på indikatorer som redovisas senare under året. Bedömningen av måluppfyllelse baseras på prognostiserat utfall.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel våldsutsatta där målet med insats från Relationsvåldscentrum (RVCI) uppnåtts.				64 %		70 %		2023
 ♀ Andel våldsutövare där målet med insats från Relationsvåldscentrum (RVCI) uppnåtts.				74 %		70 %		2023
Analys RVCI bedömer att årets mål delvis kommer att nås. Av dem som fullföljt sin behandling har merparten avslutat insatsen då målet uppnåtts och knappt hälften med att målet delvis har uppnåtts. Under året kommer arbetet med att motivera våldsutövare att delta i behandling att ses över i samverkan med stadens övriga relationsvåldscentrum.								

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet

 Uppfylls helt

Analys

Bedömningen av måluppfyllelse baseras på prognos gällande fullmäktiges indikatorer, arbetet med prioriterade områden i verksamhetsplanen samt på underliggande nämndmål med tillhörande indikatorer, aktiviteter och förväntat resultat.

Äldrevänlig stad

Nämndens arbete med äldrevänlig stad syftar till främja de äldre stockholmarnas möjlighet till ett aktivt och självständigt liv med en tillvaro som präglas av trygghet, värdighet, delaktighet och självbestämmande. Sedan 2021 har arbetet samlats och strukturerats i ett förvaltningsövergripande projekt i samverkan med Enskede- Årsta -Vantörs stadsdelsnämnd. Under första halvåret 2023 ligger särskilt fokus på samarbeten och information om insatser för att förebygga och motverka ofrivillig ensamhet och social isolering. Inför sammanläggningen till Norra innerstadens stadsdelsförvaltning har projektet formellt avslutats och arbetssätt och erfarenheter från projektiden tas tillvara i ordinarie verksamhetsplanering.

Delaktighet och inflytande

Ett redan väl etablerat forum för information och dialog med målgruppen är stadsdelsnämndens pensionärsråd och förvaltningen strävar efter att utveckla fler kommunikationskanaler. Inom ramen för stadens arbete med Äldrevänlig stad har förvaltningen tillsammans med idrottsförvaltningen, kulturförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna Enskede- Årsta- Vantör, Hässelby- Vällingby samt Hägersten- Älvsjö använt verktyget Medborgarpanelen för att undersöka invånarnas behov av och önskemål om förebyggande insatser. Efter analys av resultatet planeras nu fortsatt arbete framförallt med hur de förebyggande verksamheterna ska kunna locka fler män att delta i aktiviteterna.

Förebyggandeenheten har konton på Facebook och Instagram för information om vad som är på gång i verksamheterna, anhängstöd och till exempel föreläsningar som finns att ta del av. Sociala mediekonaler får allt större betydelse och spridning i takt med att fler seniorer lär sig digital teknik, men annonsering i lokalpress är fortfarande en mycket viktig kanal för att nå målgruppen.

Välfärdsteknik, digitalisering och innovation

Att erbjuda seniorer information, kunskap och praktisk hjälp med digital teknik är prioriterat och mycket uppskattat och efterfrågat. Förvaltningen samverkar med Enskede- Årsta- Vantörs stadsdelsförvaltning och deras Verklighetslabb kring välfärdsteknik och så kallad testbäddsverksamhet samt arbetar med att implementera användande av Säkra digitala videomöten. Arbetet med dessa områden beskrivs under mål 3.1.

Social inkludering och förebyggande arbete

Förvaltningens arbetsgrupp för att motverka ofrivillig ensamhet bland äldre fortsätter träffas. I gruppen deltar även representanter från pensionärsrådet. Aktivitetscentren Rioträffen och Hjorthagsträffen samt seniorträffen Bo Bergman är öppna för alla äldre i stadsdelsområdet och erbjuder gemenskap med kostnadsfria aktiviteter och träning. För att möta målgruppens behov och önskemål samverkar förvaltningen med andra aktörer, bland annat med GIH- badet som kommer att erbjuda löpträning för seniorer samt instruktion i seniorgymmet i Tessinparken. Djurgårdens IF startar Gå-fotboll för seniorer på Hjorthagens IP under våren 2023 och har inför det besökt förvaltningens öppna mötesplatser för att informera och ta upp intresseanmälningar. Förvaltningen fortsätter även sitt samarbete med Riksförbundet Hjärnkoll kring de uppskattade samtalsgrupperna, *Vi talar om livet*.

Arbetsätt och goda exempel

Förvaltningen samarbetar med Enskede-Årsta-Vantörs kliniska träningscentrum, KTC Sthlms stad. Ett flertal av förvaltningens undersköterskor och sjuksköterskor har under perioden fått möjlighet att utveckla, träna och fördjupa sina kliniska färdigheter genom utbildningstillfällen vid KTC. Under våren har också medarbetare från hemtjänst i egen regi genomgått utbildning i praktisk matlagning, livsmedelshygien och svensk matkultur under ledning av dietist vid KTC.

Mänskliga rättigheter och jämställdhet

Nämnden arbetar för att säkerställa att äldre har en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande och erbjuds insatser på lika villkor. Det genomförs bland annat genom arbetet med äldrevänlig stad där särskilt fokus läggs vid delaktighet och att nå ut till fler för att motverka ofrivillig ensamhet och social isolering. Se under ovan rubrik Äldrevänlig stad. Arbete med mat, måltider och nutrition för att säkerställa de äldres näringsbehov och trivsel, samarbete med riksförbundet Hjärnkoll samt HBTQ-diplomering av Rio vård- och omsorgsboende är andra delar av nämndens arbete för att säkerställa lika rättigheter. Arbetet med nationella minoriteter bedrivs bland annat genom att Rioträffen erbjuder aktivitet och tidskrifter på finska.

Den enskilde ska säkerställas ett individuellt anpassat stöd oberoende av kön.

Brukarundersökningar samt andra typer av mätningar och inkomna synpunkter analyseras könsuppdelat för att identifiera eventuella skillnader och vid behov ta fram åtgärder. Se mer under 3.7.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten				88 %		87 %	87 %	2023
  Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende				75 %		79 %	79 %	2023
  Andel seniorer som är nöjda med tillgången till information om Stockholm Stad och dess verksamheter						35 %	Tas fram av nämnd	2023
  Andel äldre personer som vet vart de ska vända sig för att ansöka om hjälpinsatser						65 %	65 %	2023
  Andel äldre som anger att de känner till stadsdelens aktivitetscenter och mötesplatser						30 %	Tas fram av nämnd	2023
  Andel äldre som på det hela taget är nöjda med möjligheten att ta del av ledarledd idrott/motion i Stockholm						65 %	Tas fram av nämnd	2023

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andelen nöjda omsorgstagare i dagverksamhet				100 %		100 %	93 %	2023
  Andelen nöjda omsorgstagare i hemtjänst				85 %		88 %	86 %	2023
  Andelen nöjda omsorgstagare i vård- och omsorgsboende				76 %		84 %	82 %	2023
  Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod				11,8		10	Max 10 personer	2023
<p>Analys</p> <p>Indikatorn mäter antal medarbetare en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod. Mätningen, som görs centralt i staden, genomförs två veckor per år under hösten. För att fortlöpande kunna följa upp, utvärdera och analysera sina resultat genomför hemtjänsten i egen regi regelbundet egen mätning och analys av medarbetarkontinuiteten. Prognosen är ett förbättrat resultat jämfört med föregående år.</p>								

Nämndmål: 1.4.1 Östermalm är ett bra stadsdelsområde att åldras i- med god omsorg och stor trygghet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Vidareutveckla arbets sätt som säkerställer att den enskilde involveras i planering och utförande av insatser.
- Äldre ges möjlighet att delta i sociala sammanhang och varierade aktiviteter utifrån individuella intressen och funktionsförmåga och är delaktiga i att ta fram utbudet.
- Anhöriga erbjuds ett varierat utbud av stöd.
- Samverkan med föreningar och andra aktörer för att motverka ofrivillig ensamhet bland äldre vidareutvecklas.
- Utåtriktade informationsinsatser.
- Verksamheterna bedriver ett systematiskt kvalitetshöjande arbete och tar tillvara på resultat, synpunkter, klagomål och avvikelser i syfte att utveckla vården och omsorgen.
- Samverkan med den regionfinansierade hälso- och sjukvården samt arbete med tvärprofessionella team
- Verksamheternas arbete med smittskyddsåtgärder fortgår
- Innovativa arbets sätt, digitalisering och välfärdsteknik används och utvecklas tillsammans med den äldre för att effektivisera och förbättra omsorgen, öka tryggheten och valfriheten samt minska den ofrivilliga ensamheten.
- Medarbetare och chefer kompetensutvecklas utifrån verksamheternas behov.

- Samverkan med akademien vidareutvecklas.
- Vidareutveckla arbetssätt kring mat, måltider och nutrition.

Förväntat resultat

Samverkan med föreningar har utvecklats och därigenom även målgruppsdialogen. Andelen äldre på vård- och omsorgsboende som upplever att de är nöjda och kan påverka hur hjälpen utförs har ökat. Andelen äldre som upplever att de är nöjda med sin hemtjänst och sin dagverksamhet är fortsatt hög. Andelen äldre som upplever att biståndsbeslutet är anpassat efter deras behov är fortsatt hög. Personalkontinuiteten i hemtjänsten är hög och enskilda upplever att det oftast är samma personer som kommer. Boende på vård- och omsorgsboende får en patientsäker hälso- och sjukvård som utgår från den enskildes individuella fokus. Samverkan och informationsöverlämning mellan stadsdelsförvaltningen och Region Stockholm har utvecklats både på strategisk nivå och kring den enskilde. Andelen äldre som upplever att maten smakar bra och att de är nöjda med aktiviteterna på vård- och omsorgsboende har ökat. Arbetet bedrivs evidensbaserat och samverkan med akademien har utvecklats.

Analys

Arbetet för att nå det förväntade resultatet pågår enligt verksamhetsplan, se kommentarer under aktiviteterna nedan.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Analys och behovsinventering av fortsatt språkstöd	2023-01-01	2023-12-31	
<p>Analys</p> <p>Nämndens särskilda satsning med språkstöd på arbetsplatsen avslutades vid årsskiftet och har utvärderats av Äldrecentrum. Frågan är prioriterad och Äldrecentrums utvärdering kommer tillsammans med verksamheternas erfarenheter och behov att ligga till grund för fortsatt arbete.</p>			
 Arbete med mat och måltider och nutrition	2023-01-01	2023-12-31	
<p>Analys</p> <p>Rio vård- och omsorgsboende fortsätter utveckla måltidsmiljön bland annat genom att verksamhetens måltidsombud genomför observationer. Verksamheten implementerar även uppdaterade rutiner för livsmedelshygien. Arbetet med att identifiera personer med undernäring för att kunna sätta in adekvat nutritionsbehandling vidareutvecklas genom implementering av diagnoskriterier enligt GLIM (Global Initiative on Malnutrition) på Rio vård- och omsorgsboende.</p> <p>Förvaltningen har beviljats medel från stadens satsning Matlyftet. Medlen används för att anordna dietistföreläsningar med provsmakning av mellanmål på de öppna mötesplatserna i kombination med att hälsopedagog håller i balansträning. På dagverksamheterna kommer temaveckor med måltider arrangeras. Rio vård- och omsorgsboende används medlen för bland annat mellanmålseftermiddagar med provsmakning, gemensamma sommaraktiviteter med mjukglass samt skördemarknad till hösten. Inom hemtjänst egen regi ska medlen användas för att erbjuda matlagningstillfälle eller bakning hemma hos kund och gemensam måltidsstund efteråt. Även bussutflykt till närområde med fikastund kommer att arrangeras.</p>			
 Fortsatt arbete med insatsen tryggt mottagande	2023-01-01	2023-12-31	
<p>Analys</p> <p>Insatsen har beviljats i sju ärenden under perioden januari till mars 2023. Beställarområdet och hemtjänstenheterna följer upp insatsen genom samverkansmöten.</p>			
 Fortsatt arbete med Stjärnmärkning i demenskunskap.	2023-01-01	2023-12-31	
<p>Analys</p> <p>Hemtjänsten i egen regi och beställarområdet är redan stjärnmärkta, och arbetar för att upprätthålla märkningen med utbildningsinsatser. Dagverksamheterna och demenshetenheten på Rio vård- och omsorgsboende arbetar för att nå sin</p>			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
stjärnmärkning under året.			
 Fortsatt utveckling av schemaläggning och planering för att förbättra medarbetarkontinuiteten i hemtjänsten.	2023-01-01	2023-12-31	
Analys Implementering av nytt system pågår på enheterna och beräknas vara i drift under maj.			
 Genomföra hbtq-diplomering på Rio vård- och omsorgsboende.	2023-01-01	2023-12-31	
Analys En av boendets enheter är diplomerade sedan tidigare och arbete pågår nu med att diplomera ytterligare en enhet.			
 Genomföra verksamhetsuppföljningar enligt äldrenämndens stadsövergripande modell.	2023-01-01	2023-12-31	
Analys Förvaltningen genomför uppföljningar enligt framtagen plan. Under 2023 ligger fokus på uppföljning av vård- och omsorgsboenden.			
 Kompetensutveckla medarbetare genom samverkan med Kliniskt träningscentrum Sthlms stad	2023-01-01	2023-12-31	
Analys Ett flertal medarbetare, både undersköterskor och sjuksköterskor, har under våren deltagit i utbildnings- och träningstillfällen på Kliniskt träningscentrum Stockholms stad.			
 Kompetensutveckling för att möta de äldres behov och höjda kompetenskrav.	2023-01-01	2023-12-31	
Analys I juli 2023 blir undersköterska en skyddad yrkestitel och medarbetare behöver då ett bevis från Socialstyrelsen för att få använda titeln. Förvaltningen arbetar med att ta fram en kompetensutvecklingsplan för de undersköterskor som är anställda i förvaltningen men idag inte uppnår kriterierna för att få skyddad yrkestitel.			
 Samverkan med region Stockholm utifrån lag om samverkan vid utskrivning från slutenvård, LUS, och omställning till en nära vård	2023-01-01	2023-12-31	
Analys Efter en förberedande kartläggning och analys enligt modell från Sveriges kommuner och regioner, SKR, arbetar förvaltningen nu tillsammans med primärvården kring gemensamma områden för att utveckla arbetet med God och nära vård i samverkan med varandra och med slutenvården.			
 Utåtriktade informationsinsatser för att nå fler äldre med information om förebyggandeenhetens verksamheter	2023-01-01	2023-12-31	
Analys I april genomfördes ett större informationstillfälle på Fältöversten där 200 "goodiebags" med information och extra långa skohorn, med funktion att provtrycka brandlarm, försedda med stadens och brandförsvarets logotyper delades ut av representanter från förvaltning och stadsdelsnämnd. Informationen omfattade förvaltningens öppna och kostnadsfria aktiviteter och tjänster för seniorer, äldreförvaltningens app Hållbar hälsa samt bedrägeriinfo från polisen. För att locka uppmärksamhet och tydligt annonsera avsändare bar deltagarna t-shirts i lysande orange med texten Äldrevänlig stad och Östermalms stadsdelsförvaltning.			
 Vid nyrekrytering av sjuksköterskor särskilt efterfråga specialistkompetens inom demens eller geriatrik.	2023-01-01	2023-12-31	
Analys Vid nyrekrytering efterfrågas alltid specialistkompetens inom demens eller geriatrik.			
 Vidareutveckling av ledningssystem för kvalitet.	2023-01-01	2023-12-31	
Analys Förvaltningen har fortsatt utveckla ledningssystemet för kvalitet för socialtjänstavdelningen och äldreomsorgsavdelningen, framförallt avseende avvikelsehantering och riskanalys. Inför sammanläggningen har utvecklingsarbetet presenterats för tillträdande avdelningschefer i den nya förvaltningen.			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Vidareutveckling av samverkan med akademien	2023-01-01	2023-12-31	
Analys Arbetet med att utveckla arbetet som akademisk nod inom äldreomsorg pågår framförallt i form av strukturerad samverkan med högskolor och universitet för att ta emot studenter i verksamhetsförlagd utbildning.			
 Äldreomsorgsavdelningen och förskoleavdelningen ska anordna naturvandringar för barn och äldre tillsammans.	2023-01-01	2023-12-31	
Analys Planeras enligt önskemål från deltagare att genomföras i maj eller juni då det är varmare utomhus.			

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

 Uppfylls helt

Analys

Bedömningen av måluppfyllelsen baseras på prognos för helåret gällande fullmäktiges indikatorer samt redovisat arbete med att nå förväntat resultat för underliggande nämndmål med tillhörande indikator och aktiviteter.

Kultur-, idrotts- och fritidsutbud tillgängligt för alla

Inom nämndens förskolor, öppna förskolor, parklekar, fritidsverksamheter, öppna mötesplatser och boenden har under perioden flera kultur-, idrotts- och fritidsaktiviteter erbjudits.

Nämnden arbetar för att alla förskolebarn ska ha tillgång till professionell kultur och eget skapande, både tillsammans med professionella vuxna och på egna villkor. Under året kommer drygt 30 speltillfällen med teater, dans, musik och clowner att erbjudas på förskolorna och i Lill-Jansskogen. Därtill har förskolornas kulturombud i uppdrag att anordna besök vid stadens scener och museer, i syfte att barnen ska få ta del av professionell kultur i en kulturell miljö. Läs mer under mål 1.2.

Startpunkten Hjorthagen erbjuder en träffverksamhet för personer med psykisk ohälsa för att gynna social gemenskap och återhämtning. De gemensamma aktiviteterna planeras tillsammans med deltagarna i syfte att öka delaktigheten och inflytande. Nämndens LSS grupp- och servicebostäder använder nätverket Fritid för alla samt informationsutskicket Fritid och kultur. För personer boende på LSS-bostäder säkerställs den enskildes möjlighet till en aktiv fritid med friluftsliv och kultur genom den individuella genomförandeplanen och de särskilda ombuden. Under perioden har de boende bland annat besök Allsång på stallet, besök på museum, fotboll, bowling, haft aktiviteter i kulturverkstaden där det varje helg erbjuds olika teman som målning, dans och gympapass. Boende har också erbjudits simhallskort som är en del av stadens friskvårdssatsning.

Inom äldreomsorgens vård- och omsorgsboenden, dagverksamheter och öppna träffpunkter erbjuds en variation av konstnärliga aktiviteter och möjlighet till egna initiativ. Kulturprogrammets innehåll utgår från målgruppens önskemål, men syftar också till att

övertaska och inspirera. På dagverksamheterna har musik och sång använts som ett dagligt inslag. Anhörigkonsulenterna har arbetat med att erbjuda hälsofrämjande aktiviteter för anhöriga som vårdar en närstående. Aktiviteter som har erbjudits är bland annat besök på Liljevalchs vårsalong. Rio vård- och omsorgsboende har erbjudit bland annat sittgymnastik, maträtter från olika kulturer, frågesporter och enskilda anpassade aktiviteter. Exempel på de öppna mötesplatsernas utbud är bokcirklar, musikunderhållning, målargrupp, språkkurser, filmvisning och berättarpromenader med guide. För att främja möjligheten till fysisk aktivitet erbjuds även regelbundna friskvårdsaktiviteter och möjlighet till utevistelse. Läs mer under mål 1.4.

Nämnden har fördelat föreningsstöd till 14 ideella föreningar som kompletterar nämndens verksamheter. Syftet är att uppmuntra och stödja stadsdelsområdets invånare att i organiserade former påverka och engagera sig ideellt i exempelvis socialt eller kulturellt arbete. Nämnden underlättar och informerar föreningslivet om samlingslokaler och fördelar föreningsstöd till lokalförvaltande organisationer för att skapa förutsättningar för ett starkt civilsamhälle och rikt föreningsliv.

Parker och grönområden är platser för aktivitet och återhämtning samt bidrar till en rik kulturhistoria

Nämndens arbete med att utveckla parker och grönområden med höga upplevelsevärden och plats för alla har fortgått under perioden. Utvecklingen sker utifrån ett jämställdhetsperspektiv och med särskild hänsyn till behoven hos barn, äldre och personer med funktionsnedsättningar. Synpunkter och förslag från allmänheten är viktiga för att öka nämndens kunskap om invånarnas behov.

I syfte att stärka möjligheten till lek i parkerna inom Östermalms stadsdelsområde kommer flera upprustningsprojekt av lekplatser att pågå under året. De förhållandevis milda vintermånaderna har medfört att pågående upprustningsprojekt har kunnat fortlöpa enligt plan och utan längre avbrott. I Tessinparkens parklek etapp 1 har montering av utrustning skett och i Ruddammsparken har bland annat bänkar, lekhus och klätterställning monterats. Både Tessinparkens etapp 1 och Ruddammsparken beräknas vara slutförda i början av sommaren 2023. Vad gäller byggnation av en ny naturlek i Nobelparken har viss försening skett då tjälen i marken under vintern inte gått tillräckligt djupt och då risken för körskador har bedömts som för stora. Tidplanen är nu att börja med en murrenovering i mitten av april för att sedan fortsätta med utplacering av lekutrustning och skulpturer. Projektet beräknas vara utfört innan midsommar. Planeringsarbetet för åtgärder vid Gustav Adolfsparken har pågått under våren och samordning med trafikkontoret har skett för att utöka belysningen i syfte att öka trygghet i området vid parkleken. Nya soffor har satts ut i parken och antalet har utökats för att ge en jämnare fördelning av sittplatser.

Arbetsätt och goda exempel

Samverkan med kulturnämnden stärks genom att initialt upprätta ett nätverk med de lokala biblioteken. Nätverket samlar nämndens verksamheter inom förskola, äldreomsorg och barn/ungas fritid och syftar till utbyte mellan verksamheterna och biblioteket.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och ungdomar som deltar i idrottsaktiviteter på fritiden				92		75 %	75 %	2023
  Andel barn och ungdomar som deltar i kulturaktiviteter på fritiden						77 %	77%	2023
  Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter				74 %		76 %	76 %	2023
  Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter på fritiden				74 %		77 %	77%	2023
  Andel ungdomar som deltar i föreningsliv				72 %		66 %	66 %	2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med idrottsnämnden, kulturnämnden, socialnämnden och stadsdelsnämnderna utreda hur staden kan förbättra och förenkla för föreningslivet i Stockholm med målet att Stockholm ska ha Sveriges bästa föreningsklimat	2023-01-01	2023-12-31	
  Kommunstyrelsen ska tillsammans med exploateringsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholms Hamn AB planera för inrättandet av fler strand- och bryggbad där det är lämpligt och kartlägga möjligheterna att anlägga fler vinterbadplatser med möjlighet till bastubad	2023-01-01	2023-08-31	

Nämndmål: 1.5.1 I stadsdelsområdet finns ett rikt kultur- och föreningsliv tillgängligt för alla

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Samverka med civilsamhällets organisationer och kulturnämnden.
- Inom respektive verksamhet och av utsedda kulturombud/aktivitetsombud planera och genomföra aktiviteter tillsammans med verksamhetens deltagare eller boende.
- Erbjuder kulturombud/aktivitetsombud utbildningsinsatser och nätverk i syfte att öka möjligheten att sprida goda exempel.
- Utgå från programmet Kultur i ögonhöjd, Kulturstrategiskt program för Stockholms stad, samt Stockholm stads idrottspolitiskt program som väntas antas under 2023.
- Erbjuder samtliga förskolebarn professionell kultur via Kulan.

- Erbjudna regelbundna kultur- och fritidsaktiviteter i stadsdelens öppna träffpunkter samt boenden.
- Stödja ideella föreningar som bidrar till utbudet av kultur- och fritidsaktiviteter för barn, ungdomar, personer med funktionsnedsättning och äldre.
- Tillämpa nämndens lokala regler för föreningsstöd samt kommunstyrelsens Riktlinjer avseende förenings- och kulturstöd - demokrativillkor.

Förväntat resultat

Förskolebarn tar del av professionell kultur. Besökare på nämndens öppna träffpunkter och boenden har tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och fritidsutbud, vilket kommuniceras av verksamheten med god framförhållning. Föreningsstödet uppmuntrar och stödjer stadsdelsområdets invånare att i organiserade former påverka och engagera sig ideellt.

Analys

Arbetet med att nå det förväntade resultatet pågår enligt verksamhetsplanen.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	Genomföra platsbesök hos ett urval av de föreningar som beviljas föreningsstöd från nämnden.	2023-01-01	2023-12-31	
	Informera föreningslivet om samlingslokaler inom stadsdelsområdet och Stockholm stad	2023-01-01	2023-12-31	
	Säkerställa ett basutbud av professionell kultur för förskolebarn på scener och i förskolor och parklekar inom Östermalms stadsdelsområde.	2023-01-01	2023-12-31	
	Utreda förutsättningarna för att öppna ett fritidsbibliotek för utlåning av sport- och friluftsutrustning.	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 1.5.2 Östermalms parker och grönområden är platser för aktivitet, återhämtning samt bidrar till en rik kulturhistoria

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden bidrar till målet genom att:

- Utveckla parker och grönområden så att de ökar alla invånares och parkbesökarens möjlighet till fritidsaktiviteter och rekreation samtidigt som värdefulla natur- och kulturmiljöer värnas och utvecklas.

Förväntat resultat

I parker och grönområden ska invånarnas behov av fritidsaktiviteter och rekreation tillgodoses. Parkerna är mångfunktionella och erbjuder ett rikt utbud av aktiviteter och anläggningar, som möjliggör ett jämställt och jämlikt nyttjande med särskild hänsyn till behov hos barn, äldre och personer med funktionsnedsättningar. Samtidigt förvaltas parkernas karaktärsdrag och gröna kulturvärden. Åtgärder som vidtas ska värna och utveckla de kvaliteter och värdefulla natur- och kulturmiljöer som finns i stadsdelsområdet.

Analys

Arbetet med att nå det förväntade resultatet pågår enligt verksamhetsplanen.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel invånare i stadsdelen som är nöjda med möjligheterna att spontanidrotta (motionera/idrotta utan ledare/tränare)				79 %		80 %		2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Genomföra en medborgardialog i samband med programarbete för upprustning av Kaknäs lekplats.	2023-01-01	2023-12-31	
Analys Medborgardialogen planeras genomföras under hösten 2023.			

KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden bidrar till inriktningsmålet om ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning. Arbetet görs i enlighet med Östermalms stadsdelsnämnds miljö- och klimathandlingsplan, med utgångspunkt i stadens miljöprogram 2020-2023 samt klimathandlingsplan 2020-2023. Utfallet för perioden samt prognostiserade utfall för helåret visar att samtliga verksamhetsområdesmål bedöms nås. Nedan beskrivs de fyra målen närmare tillsammans med tillhörande nämndmål, indikatorer och aktiviteter.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

 Uppfylls helt

Analys

Bedömningen av måluppfyllelsen baseras på prognos för helåret gällande kommunfullmäktiges indikatorer samt redovisat arbete för underliggande nämndmål med tillhörande indikator och aktiviteter. Inom ramen för målet och miljöprogrammets mål två och tre prioriterar nämnden särskilt att utveckla nedanstående:

Klimatsmarta verksamheter

Under perioden har verksamheternas arbete med att minimera avfall, källsortera och återvinna

samt bidra till en cirkulär ekonomi genom återbruk fortgått. Förvaltningen har samverkat med andra stadsdelsförvaltningar avseende gemensamma miljö- och klimatfrågor genom det stadsövergripande nätverket för miljösamordnare. I nätverket finns samtliga stadsdelsförvaltningar representerade och stadens övriga bolag och förvaltningar gästar nätverket när ett samverkansområde behöver stärkas. Syftet med nätverket är att dela arbetssätt, framgångar och utmaningar för ett effektivt miljöarbete inom staden.

Åtgärder för att minska elförbrukningen

I syfte att stärka det systematiska arbetet kring energifrågor tog förvaltningen 2022 fram en handlingsplan för energibesparande åtgärder. Som stöd i arbetet med att implementera åtgärderna har verksamheterna erbjudits ett informations- och workshopmaterial samt en checklista. Med detta som grund har verksamheterna kunnat inventera sina lokaler och få tips om arbetssätt. Därtill har verksamheterna tilldelats energibesparingsmål i syfte att hålla energifrågan aktuell över tid. För att följa upp vidtagna energibesparingsåtgärder har en enkätundersökning genomförts under perioden. Resultatet visade att flertalet åtgärder vidtagits såsom felanmälan av otäta dörrar och fönster samt flytt av möbler som täckt element. Flera verksamheter har identifierat lösa värmekällor och, där det varit möjligt, tagit bort dessa. Enkätsvaren påvisade en allmän medvetenhet om elbesparing bland annat vid in- och utpassering av ytterdörrar och användning av säsongsbelysning. Ingen verksamhet rapporterade särskild verksamhetspåverkan.

I arbetet med energibesparingsåtgärder har löpande samverkat skett med verksamhetsrepresentanter, lokalfunktion och fastighetsägare. Platsbesök har genomförts på de mest energikrävande lokalerna och vissa åtgärder har vidtagits. Genom samverkan med energicentrum vid miljöförvaltningen har en uppmätning av energiflöden på fritidsgården Humlanhuset genomförts. Arbetet med utbyte av energislukande belysning och vitvaror inom nämndens verksamheter kommer att fortgå under året.

Parker och grönområden bidrar till klimatanpassning samt till en klimatpositiv miljö

Nämnden har beviljats ombudgetering av klimatinvesteringsmedel för skyfallsmagasin i Humlegården. Arbetet med att ta fram bygghandlingar för ett magasin har påbörjats och bedömningen är att anläggning kan påbörjas under året. Magasinet syftar till att göra Humlegården bättre rustad för skyfall genom att fördröja regnvatten som förväntas rinna genom parken.

Arbetssätt och goda exempel

I förvaltningens köksnätverk sker ett aktivt arbete med lära nytt, dela erfarenheter och stötta varandra i arbetet för mer klimatsmarta och hållbara kök och måltider. Arbetet har bidragit till fina resultat för alla relaterade indikatorer.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel hämtställen med matavfallsinsamling av hämtställen med	94 %			88 %		100 %	100 %	2023

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
möjlighet till matavfallsinsamling								
Analys Arbetet pågår enligt plan. Utfallet för perioden visar delvis måluppfyllelse. Prognosen är att årets mål om 100 procent kommer att nås.								
 	Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider	1,35 kg CO2 per kg livsmedel		1,48 kg CO2 per kg livsmedel		1,6 kg CO2 per kg livsmedel	1,6 kg CO2 per kg livsmedel	2023
 	Köpt energi i stadens verksamheter	2,39 GWh		2,4 GWh		2,34 GWh	1945 GWh	2023
Analys Utfallet för perioden visar delvis måluppfyllelse. Indikatorn följs upp på årsbasis och utfallet redovisas i verksamhetsberättelsen. Prognosen är att årets mål kommer att uppnås med tanke på den under vinterperioden implementerade handlingsplanen för energibesparing, att arbetet med att byta ut energislukande belysning och vitvaror fortsätter samt då energistatistik för löpande 12 månader till och med 31 mars 2023 visar ett utfall på 2,39 GWh. Köpt energi är ett trubbigt mått då det mäter den totala mängden köpt energi utan att ta hänsyn till tillkommande verksamheter.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med exploateringsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna, Stockholm Stadshus AB och Stockholm Exergi inventera hur mycket biokol som staden har behov av samt ta fram en plan för att etablera en storskalig anläggning för produktion av biokol som ska etableras senast år 2024	2023-01-01	2023-12-31	
  Trafiknämnden ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden och Stockholm Vatten och Avfall AB och i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna definiera ansvarsgränser och upprätta rutiner och former för skyfallskommunikation	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 2.1.1 Nämndens verksamheter är klimatsmarta

 Uppfylles helt

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Verksamheterna reducerar energianvändningen genom att gamla vitvaror och belysning byts ut, samt inför rutiner för energibesparing.
- Verksamheterna minimerar sitt avfall, källsorterar och återvinner samt bidrar till en cirkulär ekonomi genom återbruk.
- Klimatpåverkan från mat minskas genom klimatsmarta inköp, minimering av matsvinn och matavfallssortering.
- Verksamheterna bidrar till en klimatpositiv miljö genom ökad användning av biokol i stadens växtbäddar.
- Vid upphandlingar ställa miljökrav.

- Förvaltningen verkar för att fossilbränslefria och miljövänliga arbetsmaskiner används av upphandlade entreprenörer och verkar för ökade möjligheter till återbruk av markmaterial och parkutrustning.
- Planering och upprustning av parker bidrar till stärkt förmåga att hantera ett förändrat klimat.

Förväntat resultat

Verksamheternas energianvändning minskar. Utsläppen minskar genom reducerad energianvändning. Klimatsmart mat i verksamheterna ökar. Matsvinnet minskas och verksamheter sorterar ut matavfallet. Avfallsmängderna minskas genom återbruk och användningen av plast- och engångsartiklar minimeras. Avfall som uppstår källsorteras och återvinns. Kunskapen stärks hos förvaltningens medarbetare om hur man gör klimatsmarta val och inköp. Parker och grönområden är anpassade till nya klimatförutsättningar och bidrar till stadens hantering av skyfall och värmeböljor. Biokol används i växtbäddar i parkerna för att bidra till stadens minskade klimatpåverkan. Verksamheten bidrar till en klimatpositiv miljö genom att minska negativ miljöpåverkan från transporter inom verksamheten. Andelen återbrukat material som nyttjas i parkupprustningar och underhåll av parkmiljöer ökar.

Analys

Arbetet för att nå det förväntade resultatet pågår i huvudsak enligt verksamhetsplan, se kommentarer under indikatorerna och aktiviteterna nedan.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Köpt energi per kvadratmeter lokalyta (kWh/kvm)	51,6			52,4		50,5		2023
Analys Verksamheternas energianvändning har minskat under årets tre första månader med 1,2% jämfört med motsvarande period 2022.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Byggstart för anläggande av skyfallsmagasin i Humlegården.	2023-01-01	2023-12-31	
Analys Förvaltningen beviljades ombudgetering av klimatinvesteringsmedel för skyfallsmagasin i Humlegården och arbetet med att ta fram bygghandlingar för ett magasin har påbörjats. Underlagen bedöms vara framtagna i början av hösten 2023 och att anläggning kan påbörjas under året.			
 Förskolans kökspersonal deltar i kompetensutveckling inom näringsberäkning av måltider samt klimatsmart matlagning i storkök.	2023-01-01	2023-12-31	
Analys Kompetensutvecklingsaktiviteten genomfördes under mars månad.			
 Förskolorna serverar tre vegetariska måltider per vecka.	2023-01-01	2023-12-31	
Analys			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Arbetet pågår enligt plan.			
 Genomföra matsvinnsmätningar inom nämndens verksamheter.	2023-01-01	2023-12-31	
Analys Två matsvinnsmätningar är planerade. Den första kommer genomföras under första veckorna i maj och den andra under hösten.			
 Genomföra miljörevision av parkdriftentreprenörens maskinpark.	2023-01-01	2023-12-31	
Analys Miljörevisionen kommer genomföras under hösten.			
 Kontorspersonal erbjuds utbildning i hållbara kontor.	2023-01-01	2023-12-31	
Analys Arbetet pågår enligt plan.			
 Under förutsättning att klimatinvesteringsmedel erhålls fortsätta arbetet att byta ut energislukande belysning samt uttjänta vitvaror till energieffektiva alternativ.	2023-01-01	2023-12-31	
Analys Klimatinvesteringsmedel har erhållits och projektet fortlöper enligt plan.			
 Utse årets klimatsmarta enhet.	2023-01-01	2023-12-31	
Analys Arbetet pågår enligt plan.			
 Varje förskoleområde använder gemensamma matsedlar med tillhörande inköpslista som anpassats till stadens mål.	2023-01-01	2023-12-31	
Analys Arbetet pågår enligt plan.			

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar

 Uppfylls helt

Analys

Bedömningen av måluppfyllelsen baseras på redovisat arbete med att nå förväntat resultat för underliggande nämndmål med tillhörande aktiviteter. Inom ramen för målet och miljöprogrammets mål fem prioriterar nämnden särskilt att utveckla nedanstående:

Biologisk mångfald och ekosystemtjänster stärks i parker och grönområden

Nämnden har tilldelats extra medel för arbetet med att stärka den biologiska mångfalden. Medlen kommer bland annat att användas till att renovera upp ängsytter och, i samarbete med trafikkontoret, plantera lökar för att stärka stråken för pollinatörer. En återplantering av träd planeras också mot bakgrund av att många träd tagit skada av varma somrar och stormen vintern 2022/2023. Befintliga stadsodlingar kommer att kompletteras med odlingslådor med växter som gynnar pollinatörer för att bidra till ökad biologisk mångfald. I samband med upprustningen av Tessinparkens parkleks utemiljö lekplats kommer valet av växter att anpassas till att på sikt stärka den biologiska mångfalden i området.

Arbetsätt och goda exempel

Under våren har verksamheter erbjudits stöd i att stärka den biologiska mångfalden på sina utegårdar. Verksamheterna fick välja mellan femton produkter inom kategorierna holkar, växter, fröpsår och odlingslådor. Verksamheterna har uppmuntrats att involvera sina målgrupper genom att måla, pyssla, plantera växter och så frön. Sammanlagt inkom önskemål från verksamheterna om 310 olika produkter för att stärka den biologiska mångfalden inom stadsdelsområdet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna ta fram en strategi för stadens utomhusbelysning som ska innefatta energieffektivisering, smart belysning vid rätt platser, biologisk mångfald, ljusföroreningar och trygghetsaspekten	2023-01-01	2023-12-31	
  Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med trafiknämnden, stadsdelsnämnderna, AB Svenska Bostäder, Familjebostäder AB och Stockholmshem AB skapa nya växtbeklädda väggar	2023-01-01	2023-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med förskolenämnden, stadsdelsnämnderna och SISAB ta fram en strategi för gröna skol- och förskolegårdar som ska syfta till att byta ut traditionella material, och hårdgjorda ytor mot mer gröna ytor och naturmaterial, samt prioritera plantering av fler träd och buskar på gårdar med höga temperaturer	2023-01-01	2023-08-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med förskolenämnden, stadsdelsnämnderna och SISAB, med Malmö stad som förebild, ta fram ett koncept för gröna skol- och förskolegårdar med en plan för hur detta kan genomföras på minst 15 skol- eller förskolegårdar under mandatperioden	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 2.2.1 Ekosystemtjänster gynnas och den biologiska mångfalden är rik

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Skötsel och åtgärder gynnar den biologiska mångfalden och stärker ekosystemtjänster.
- Växter väljs som stärker den biologiska mångfalden och de ekologiska sambanden för den aktuella platsen samt klarar av ett förändrat klimat.
- Parkerna utvecklas för att klara ett förändrat klimat. Hårdgjorda ytor görs om till grönytor på lämpliga platser för att öka den biologiska mångfalden samt stärka förmågan att hantera skyfall.

Förväntat resultat

Den biologiska mångfalden och ekosystemtjänsterna synliggörs och förbättras. Grönytor inom stadsdelsområdet stärks.

Analys

Arbetet med att nå det förväntade resultatet pågår enligt verksamhetsplan.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Ta fram en trädvårdsplan för Humlegården.	2023-01-01	2023-12-31	
Analys Arbete pågår och planen kommer färdigställas under året.			
 Verksamheter erbjuds stöd i att stärka den biologiska mångfalden, exempelvis genom att bygga insekshotell, fågel- och fladdermusholkar, anlägga odlingskragar, buskar och växter som uppskattas av fjärilar, bin och humlor.	2023-01-01	2023-12-31	
Analys Arbetet pågår enligt plan och beställning är lagd enligt verksamheternas önskemål.			

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar

 Uppfylls helt

Analys

Bedömningen av måluppfyllelsen baseras på redovisat arbete med att nå förväntat resultat för underliggande nämndmål med aktivitet. Inom ramen för målet och miljöprogrammets mål ett prioriterar nämnden särskilt att utveckla nedanstående:

Klimatsmarta resor och arbetsmaskiner

De transporter som förvaltningen gör, eller ger upphov till, är huvudsakligen personaltransporter till eller mellan brukare eller mellan verksamheter samt varutransporter till eller mellan verksamheter. Personaltransporter sker främst genom gång, cykel, elcykel, elsparkscykel, elbil, bilpoolsbil eller kollektivtrafik. I undantagsfall används andra transportmedel.

En utmaning är de tjänsteresor som görs med privat bil eftersom dessa fordon inte genomgått stadens miljökrav för upphandling. Under året planerar förvaltningen att följa upp användning av privatbil med avsikt att stötta och se över rutiner för verksamheter där detta är vanligt förekommande.

I avtal med parkdrift- och anläggningsentreprenaden ställs miljökrav bland annat avseende drivmedel till fordon och arbetsmaskiner, användningen av kemiska produkter samt andra material och varor.

Arbetsätt och goda exempel

- Digitala möten tillämpas i stor utsträckning i syfte att minska resande och restid samt främja effektivare arbetsätt och god framkomlighet.
- Tack vare beviljade klimatinvesteringar har sexton elsparkcyklar beställts i syfte att ytterligare minska miljöprestandan för förvaltningens transporter.

Nämndmål: 2.3.1 Resor och transporter är klimatsmarta

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Främja klimatsmarta resealternativ i nämndens verksamheter i enlighet med stadens kommande rese- och mötespolicy.
- Genomföra insatser i syfte att främja medvetna val hos förvaltningens medarbetare som bidrar till en klimatpositiv miljö.

Förväntat resultat

Transporter i anslutning till nämndens verksamheter är klimatsmarta, drivs på ett miljövänligt sätt och fossilbränsleförbrukningen minskar.

Analys

Arbetet för att nå det förväntade resultatet fortgår enligt verksamhetsplan, se kommentar under aktivitet nedan.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Under förutsättning att klimatinvesteringsmedel erhålls köpa in elsparkcyklar till hemtjänstverksamheterna.	2023-01-01	2023-12-31	
Analys Klimatinvesteringsmedel har erhållits och sexton elsparkcyklar med tillhörande lås och hjälmar är beställda. Femton kommer användas inom hemtjänsten och en elsparkcykel kommer ingå i förvaltningens cykelpool för enkla och klimatsmarta resor till och från brukare eller verksamheter.			

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmnarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer

 Uppfylls helt

Analys

Bedömningen av måluppfyllelsen baseras på prognos för helåret gällande fullmaktiges indikatorer samt redovisat arbete med att nå förväntat resultat för underliggande nämndmål med aktiviteter. Inom ramen för målet och miljöprogrammets mål fyra, sex och sju prioriterar nämnden särskilt att utveckla nedanstående:

Hälsosam miljö

Förvaltningen arbetar enligt kemikalicentrums vägledning för kemikaliesmart förskola och att verka för en giftfri miljö i såväl förskolan och den öppna förskolan. Medarbetare ska ha en hög medvetandenivå om skadliga kemikalier i barns vardag och hur de undviks. Personal inom förskolan och den öppna förskolan utbildas löpande så att samtliga ska ha genomgått den uppdaterade utbildningen för kemikaliesmart förskola.

Arbetet med att öka medvetenheten och uppmuntra medarbetare att välja ekologiska livsmedel vid inköp har fortgått. Förvaltningens köksnätverk bidrar till att öka kunskapen om ekologisk mat, hur den ekologiska andelen mat kan öka i verksamheterna samt för att stötta kökspersonal i måltidsplaneringen. En utmaning med att öka andelen ekologiska livsmedel är de stigande livsmedelspriserna på grund av rådande omvärldssituation. Kökspersonalen anser även att det ekologiska utbudet hos stadens upphandlade leverantörer är begränsat. Deltagare i köksnätverket har under perioden tagit del av en föreläsning i praktisk näringslära i kombination med vegetarisk mat. Föreläsningen hölls av Annika Wesslén, filosofie licentiat i kostvetenskap, legitimerad dietist samt kostekonom.

Parker och grönområden främjar stockholmarnas hälsa genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer

Under perioden har nämnden tilldelats extra medel för biologisk mångfald, vilka bland annat kommer användas till nyplantering av träd. Förvaltningen deltar i trafikkontorets planering av åtgärder på Valhallavägen vilka bland annat innebär att rusta alléträdens växtbäddar, plantera fler träd samt förbättrat omhändertagande av dagvatten i grönytor. Välmående träd kan fungera som effektiva luftrenare i staden och bidrar till svalka och skugga vid värmeböljor.

Åtgärdsplan för god vattenstatus

Förvaltningen deltar i arbetet gällande god vattenstatus, bland annat genom att delta i arbetet med de lokalåtgärdsplanerna för Brunnsviken.

Arbetsätt och goda exempel

Statistiken för andel ekologiska livsmedel påvisar en förbättring under perioden. Analysen visar att resultatet beror på ett fokus på miljöfrågor under perioden. På förvaltningens köksnätverks regelbundna träffar har ekologiska livsmedel varit en stående punkt och en större workshop kring produktval har genomförts utifrån inköpsstatistik för respektive kök.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömning en (BVB) eller därmed jämförliga system				100 %		100 %	100 %	2023
  Andel inköpta animalier med krav på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning i nivå med svensk lagstiftning	89					88	88 %	2023
  Andel inköpta ekologiska måltider	61,95 %			54,58 %		70 %	70 %	2023

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel								
Analys								
Trots en stor förbättring är prognosen att årets höga målnivå blir svår att nå. Några av anledningarna är att utbudet hos stadens upphandlade leverantör är begränsat samt den rådande ekonomiska världssituationen med hög inflation, vilket gör att kostnaderna riskerar att överskrida budget på enheterna.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Trafiknämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna och Stockholm Hamn AB samordna implementeringen av lagändringar gällande nedskräpningsavgifter och producentansvar för tobaksvaror	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 2.4.1 Giffria miljöer, ren luft och rent vatten främjar invånarnas hälsa

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Nämndens verksamheter bidrar till en hälsosam miljö genom användning av miljövänliga och giffria produkter, material samt skötselmetoder.
- Medvetna inköp sker och kontroller genomförs regelbundet för att fasa ut skadliga produkter och gammalt material.
- Verksamheterna minimerar användningen av plast- och engångsartiklar.
- Byggvaror vid bygg- och anläggningsentreprenader ska vara godkända i enlighet stadens verktyg för byggvarubedömning.
- Åtgärder för stärkta ekosystemtjänster i parker och grönområden bidrar till renare luft och vatten.

Förväntat resultat

Nämndens verksamheter bidrar till en hälsosam miljö fri från giftiga ämnen som kan vara skadliga för människa och miljö. Användningen av plast- och engångsartiklar är minimal. Andel inköpta ekologiska måltider ökar samt inköpta animalier med gott djurskydd och krav på restriktiv antibiotikaanvändning ökar. Byggvaror är godkända. Åtgärder i parker och grönområden bidrar till ekosystemtjänster, så som renare luft och renare vatten.

Analys

Arbetet med att nå det förväntade resultatet pågår enligt verksamhetsplanen.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Genomföra kemikalieinventering, uppdatera kemikalielistor i Chemsoft och byta ut miljö- och hälsofarliga produkter.	2023-01-01	2023-12-31	
 Inköpsansvariga ges anpassad information kring kemikaliesmarta inköp.	2023-01-01	2023-12-31	
 Minska spridningen mellan förskolorna gällande andelen ekologisk mat.	2023-01-01	2023-12-31	
 Personal i förskolan, öppna förskolan samt parklekar genomgår webbutbildningen "Kemikaliesmart förskola" på utbildningsplattformen.	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden bidrar till inriktningsmålet om ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla. Kopplat till inriktningsmålet finns sju mål för verksamhetsområdet. Prognosen är att sex av målen kommer att nås helt och ett delvis. Bedömningen av måluppfyllelsen görs med utgångspunkt i verksamhetsmässigt och ekonomiskt utfall första tertialet. Nedan beskrivs vart och ett av de sju målen närmare, tillsammans med tillhörande nämndmål, indikatorer och aktiviteter.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

 Uppfylls helt

Analys

Bedömningen är, utifrån resultatet per april, att målet kommer att uppnås baserat på redovisat arbete, utfall på fullmäktiges indikatorer samt att nämnden redovisar ett överskott. Överskott prognostiseras främst inom äldreomsorgen men framtida efterfrågan på olika insatser för de äldre såsom dagverksamhet och platser på vård och omsorgsboende är ökande. Det gör att prognosen kan komma att justeras ner om utvecklingen fortsätter. Osäkerhetsfaktor råder även för pågående hyresförhandlingar samt för personalens löneökningar för årets lönerrevision.

En budget i balans och effektiva verksamheter som tar tillvara digitaliseringens möjligheter

Inom nämndens verksamheter ska, där så är lämpligt, ny och innovativ teknik provas. Digitalisering ses som ett hjälpmedel för att lösa konkreta utmaningar för brukarna och för klimat och miljö och inom verksamheterna. Förvaltningen arbetar exempelvis med att under våren komma igång och använda sig av säkra digitala videomöten, som krypteras så att det är möjligt att behandla även känsliga ärenden och information, som komplement till fysiska möten.

Under senare delen av året planeras nyckelfri hemtjänst/ smarta lås att införas i innerstaden under projektledning av äldreförvaltningen. Nämnden fortsätter utveckla DigiCenters och IT-pedagogernas verksamhet för att stödja äldre att använda digitala verktyg för aktivitet, information och påverkan. IT-pedagogerna anordnar kurser utifrån målgruppens behov och önskemål. De erbjuder även hembesök, besök på de öppna verksamheterna, både drop-in och bokade, samt stöd via telefon. En dag i veckan erbjuder IT-pedagogerna även stöd till personer med funktionsnedsättning vid den öppna träffverksamheten Bo Bergmans gata 4.

Samarbetet med Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd och deras Verklighetslabb fortsätter men under våren har det ännu inte varit aktuellt med någon test-bäddsverksamhet på Rio vård- och omsorgsboende.

Förvaltningen deltar i stadens implementering av elektronisk ansökan för ekonomiskt bistånd. Tjänsten, som planeras att implementeras under året, förväntas förenkla för den som ansöker om bistånd och bidra till en effektivare handläggning. Förvaltningen deltar därtill i stadens behovsprocess för digitala stöd i förskoleverksamhet och i stadens arbetsprocess för att bidra med förskolans behov inför upphandlingen av ny Skolplattform.

En effektiv och långsiktig lokalförsörjning

Nämndens lokalbehov på kort och lång sikt ses kontinuerligt över. En löpande översyn sker av befintligt utbud och behov samt kommande efterfrågan för att säkerställa att verksamheternas behov av lokaler säkerställs både i närtid och på lång sikt. Se aktiviteter under 3.1.2 med kommentarer.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	99,7 %			97,9 %		100 %	100 %	Tertial 1 2023
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	99,7 %			97,7 %		100 %	100 %	Tertial 1 2023
  Nämndens prognossäkerhet T2				-1 %		+/- 1 %	+/- 1 %	2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna upphandla och införa ett gemensamt digitalt system för handläggning av stadsdelsnämndernas föreningsbidrag	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 3.1.1 Nämndens budget är i balans med effektiva verksamheter som tar tillvara digitaliseringens möjligheter

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Genomföra ekonomiuppföljningar på enhets-, avdelnings- och nämndnivå månadsvis.
- Vid befarade underskott vidta åtgärder för en budget i balans.
- Tillvarata resultaten av det centrala projektet Moderniseringen av sociala system.
- Implementera användande av Säkra digitala videomöten.
- Vidareutveckla stöd för äldres användande av digitala produkter genom DigiCenter, IT-stödjarna och samverkan med Verklighetslabbet.
- Inom ramen för DigiCenter och samverkan med Verklighetslabbet involvera äldre i utformandet av insatser och produkter.

Förväntat resultat

Budget i balans och god prognossäkerhet. Äldre ges möjlighet att medverka i utformningen av insatser, arbetssätt och produkter kopplade till digitalisering och får vid behov stöd för att använda digitala verktyg. Säkra digitala videomöten används som komplement till fysiska möten.

Analys

Arbetet med att nå det förväntade resultatet pågår enligt verksamhetsplan.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 I samverkan med Enskede- Årsta- Vantörs stadsdelsnämnd stödja och driva arbete med digitalisering, välfärdsteknik och innovation.	2023-01-01	2023-12-31	
Analys Se text under mål 3.1			
 Implementera Säkra digitala videomöten.	2023-01-01	2023-12-31	
Analys Förvaltningsledningen har beslutat att införa säkra digitala möten stegvis och införandet har påbörjats på äldreomsorgsavdelningen.			
 Införande av nyckelfri hemtjänst	2023-01-01	2023-12-31	
Analys Införande av nyckelfri hemtjänst planeras att påbörjas i innerstaden under året och projektleds av äldreförvaltningen.			
 Vidareutveckling av DigiCenters verksamhet	2023-01-01	2023-12-31	
Analys DigiCenters och IT-pedagogernas stödverksamhet och kursutbud vidareutvecklas utifrån målgruppens behov. Under perioden 1 januari - 13 april 2023 har IT- pedagogerna haft 96 individuella bokningar och 280 drop-in besök. Stöd med dator och smartphones är det som efterfrågas mest.			

Nämndmål: 3.1.2 Nämndens lokalförsörjning är effektiv och långsiktigt hållbar

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Arbeta i enlighet med stadens Fastighets- och lokalpolicy.
- Kontinuerligt se över lokalbeståndet, uppdatera och löpande arbeta med Lokalförsörjningsplanen som ligger till grund för kort- och långsiktig planering av samtliga verksamhetslokaler.
- Delta i framtagande av regionala boendepplaner som grund för stadsövergripande planering gällande bostäder med särskild service och vård- och omsorgsboenden.
- Samverka med berörda bolag, bland annat Micasa och SISAB, samt med äldreförvaltningen respektive socialförvaltningen.
- Planering av förskolelokaler utgår från att alla barn i stadsdelsområdet ska ha tillgång till förskoleverksamhet och att platsgarantin uppfylls.
- Använda förvaltningens lokala funktionsprogram med lekvärdesfaktor vid nybyggnation av förskolelokaler samt som stöd vid översyn av befintliga förskolor och vid ombyggnationer eller anpassningar.
- Använda stadens förskoleframskrivningsverktyg för att prognosticera behov av förskoleplatser.
- Långsiktigt och kontinuerligt planera för att anpassa lokalbeståndet till prognosticerade behov utifrån bland annat befolkningsstatistik och inskrivningsgrad i förskolan.
- Samverka med fastighetsnämnden i deras uppdrag att renovera och rusta upp parklekarna.

Förväntat resultat

Lokalförsörjningens prognossäkerhet ökar. Lokalkapaciteten är effektivt utnyttjad. Kärnverksamheterna har funktionella och rätt antal lokaler i förhållande till andra resurser, givet ekonomin på kort och lång sikt.

Analys

Arbetet med att nå det förväntade resultatet pågår enligt verksamhetsplan.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förskolan Fontänen avvecklas för att möta det minskade behovet av förskoleplatser i berört stadsdelsområde.	2023-01-01	2023-09-30	
Analys Hyresavtalet är uppsagt och lokalen avvecklas till 1 oktober 2023.			
 Förskolan Forskaren lämnar sina gamla lokaler för inflyttning i nyproducerade lokaler.	2023-01-01	2023-09-30	
Analys Nya Forskaren är under uppbyggnad och beräknas färdigställas under juni månad. Förskoleverksamheten flyttar in i lokalerna under september månad. De gamla förskolelokalerna sägs upp under våren och kommer senare att rivas.			
 Inventering av förskolornas hyresavtal för att tydliggöra gränsdragningen gällande underhåll och drift mellan stadsdel och hyresvärd i syfte att säkerställa att kostnader hamnar rätt.	2023-01-01	2023-12-31	
Analys Inventering och genomgång av förskolornas hyresavtal i samverkan med berörd personal har genomförts och kommer sedan ske löpande vid behov.			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Inventering av förskolornas underhållsbehov enligt årshjul i syfte att skapa långsiktig planering inklusive investeringsbehov.	2023-01-01	2023-12-31	
Analys Inventering av förskolornas underhållsbehov har påbörjats.			
 Kartläggning av förskolornas tekniska kapacitet, OVK och personbelastningskartor för att rätt bedöma förskolornas platskapacitet	2023-01-01	2023-12-31	
Analys Inventering och kartläggning av förskolornas tekniska kapacitet mm har påbörjats.			
 Utarbeta en långsiktig plan för anpassning av förskoleplatser inom stadsdelsområdet utifrån prognosticerade faktiska behov.	2023-01-01	2023-12-31	
Analys Inför sammanläggningen med Norrmalms stadsdelsnämnd har arbete påbörjats för att se över förskolans gemensamma lokalbestånd, i syfte att uppnå en effektiv lokalförsörjning. Båda förvaltningarna ser en minskning av barnantalet och svårighet att fylla förskoleplatserna i de mer centrala delarna av stadsdelsområdet och behöver utreda hur det sammanläggningen påverkar kö och placering			

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb

 Uppfylls helt

Analys

Bedömningen av måluppfyllelsen baseras på utfall för perioden samt prognos för helåret gällande fullmäktiges indikatorer samt redovisat arbete kopplat till underliggande nämndmål.

Stöd till egen försörjning genom arbete

Antalet hushåll som uppbär ekonomiskt bistånd är fortsatt lågt i jämförelse med staden som helhet. Under mars erhöll 127 hushåll bistånd jämfört med 140 hushåll samma månad 2022. Enskilda har erbjudits individuellt stöd till egen försörjning bland annat genom samverkan med Jobbtorg Stockholm och Arbetsförmedlingen. Under perioden har ett stadsövergripande samarbete med Arbetsförmedlingen inletts. Syftet är att genom ett strukturerat och hållbart samarbete erbjuda enskilda rätt stöd. Arbetet förväntas också bidra till likställighet avseende stadens stöd till målgruppen.

Den som befinner sig långt från arbetsmarknaden riskerar ett långvarigt behov av ekonomiskt bistånd. Ungefär hälften av de hushåll som under mars erhöll ekonomiskt bistånd hade haft stöd under minst tolv månader. Arbetet för att stötta målgruppen har därför fortsatt varit prioriterat. I samarbete med Jobbtorg har insatser som arbetstränings- eller praktikplats, kortare yrkeskurser och Stockholmsjobb erbjudits. För personer med behov av förrehabiliterande insatser har samverkan skett inom ramen för Samordningsförbundet Stockholms stad. Samordnade individuella planer har upprättats för dem med behov av samordnade insatser från socialtjänsten och vården. Personer som uppfyllt villkoren för skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare, OSA-anställning har erbjudits stöd av förvaltningens arbetskonsulenter.

Det rådande samhällsekonomiska läget med hög inflation och stigande räntor har lett till högre el- och matpriser samt ökade boendekostnader. Under perioden har efterfrågan på råd- och stödsamtal om en ansträngd privatekonomi ökat. Även antalet inkomna aviseringar om elskulder har ökat. Det osäkra ekonomiska läget och en försvagad arbetsmarknad kan leda till att fler hushåll har behov av ekonomiskt bistånd.

Feriearbete till unga

Nämndens ambition avseende att erbjuda unga feriejobb har höjts. Nytt årsmål är att 240 unga ska erbjudas jobb. Ungdomar med funktionsnedsättning, eller med sociala skäl, är fortsatt en prioriterad grupp. Arbetet med att matcha ungdomarna till tillgängliga feriejobbsplatser pågår och hittills har 208 unga fått ett erbjudande. Merparten av platserna finns inom nämndens förskolor och vård-och omsorgsverksamheter.

I samverkan med Jobbtorg Unga arbetar förvaltningen med att särskilt motivera ungdomar som bor i hushåll som uppstår ekonomiskt bistånd att söka feriejobb. Syftet är att genom ett förebyggande arbete stötta den unge att tidigt etablera sig på arbetsmarknaden.

Näringslivsfrämjande arbete

Nämndens arbete för att främja det lokala näringslivet utgår från stadens näringslivspolicy. Nämndens huvuduppgift är att säkerställa goda förutsättningar för företagande inom stadsdelsområdet genom ett aktivt arbete för ökad trygghet, välskötta parker samt god kommunal service. Förvaltningens samverkan med näringsidkare i arbetet med platssamverkan, där även bland annat trafikkontoret och polisen ingår, har fortgått. Se även mål 3.6.

Förvaltningen har under perioden medverkat vid ett frukostmöte med organisationen Fastighetsägarna Östermalm-Lidingö, tillsammans med trafikkontoret och polisen. Temat för frukostmötet var "Vad händer på Östermalm?" och respektive part presenterade sina ansvarsområden och utifrån detta fördes sedan samtal med Fastighetsägarnas medlemmar kring de frågor som fanns.

Arbetsätt och goda exempel

Förvaltningen deltar i stadens implementering av elektronisk ansökan för ekonomiskt bistånd. Tjänsten planeras att implementeras under året.

Barns rättigheter och jämställdhet

I arbetet med erbjuda stöd till egen försörjning är stöd till familjer med barn prioriterat. I ärenden där barn berörs uppmärksammas barnets situation och en barnkonsekvensanalys görs när ett beslut får påtagliga konsekvenser för ett barn.

Det är en högre andel män jämfört med kvinnor som uppstår ekonomiskt bistånd. Bland dem som fått stöd i tolv månader eller längre är andelen män också högre. Den som ansöker om ekonomiskt bistånd ska erbjudas stöd utifrån sina individuella behov oavsett kön. Inom försörjningsstödsenheten används arbetsmetoder med avidentifierade ärenden för att bidra till en jämlik handläggning. Se mer under 3.7.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	0,2 %			0,2 %	0,3 %	0,3 %	2,7 %	Tertial 1 2023
Analys Utfallet är fortsatt lågt i jämförelse med stadens genomsnitt, som är 2,1 procent. Sett till de senaste tolv månaderna levde i genomsnitt 29 barn i familjer med ekonomiskt bistånd.								
   Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	0,2 %	0,31 %	0,22 %	0,21 %	0,2 %	0,2 %	1,5 %	Tertial 1 2023
Analys Andelen biståndstagare baseras på både vuxna och barn. De könsuppdelade uppgifterna baseras bara på vuxna biståndstagare. Andelen män som uppstår stöd är, liksom tidigare mätningar, högre än andelen kvinnor.								
  Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (ekonomiskt bistånd)				77,78 %		78 %	Tas fram av nämnd	2023
Analys Mätperioden är april och maj. Utfallet redovisas senare under året.								
   Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	0,18 %	0,2 %	0,15 %	0,19 %	0,18 %	0,18 %	1,0 %	Tertial 1 2023
Analys Mättet beräknas som ett månatligt snitt på tolv månader, av personer som fått bistånd tio till tolv månader under den senaste tolv månadersperioden. Östermalms utfall är lägst bland stadsdelarna, genomsnittet i staden är 1,13 procent. Andelen män med långvarigt ekonomiskt bistånd är, liksom vid tidigare mätningar, något högre jämfört med andelen kvinnor.								
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb				209	240	240 st	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 1 2023
  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	6			8	12	12 st	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 1 2023
  Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	60 st			55 st	60 st	57 st	Tas fram av nämnd	Tertial 1 2023
Analys Nämndens förskolor tillhandahåller 29 platser. Inom socialtjänst och äldreomsorg tillhandahålls 31 platser.								
   Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	208 st			223 st	240	240 st	11 000	Tertial 1 2023

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys								
Under perioden har 208 unga matchats till ett feriejobb. Merparten av platserna finns inom förskoleverksamheten men platser har även erbjudits inom funktionshinderomsorgen.								

Nämndmål: 3.2.1 Invånarna i stadsdelsområdet har jobb och försörjer sig själva

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Utveckla insatser för att stödja människor i långtidsarbetslöshet.
- Förbereda personer för insatser inom ramen för jobbtorgens verksamhet.
- Särskilt uppmärksamma barns behov och situation.
- Minimera och förebygga felaktiga utbetalningar, bland annat genom att skapa förutsättningar för de sökande att göra rätt från början.
- Verka för att nyanlända stockholmare utan tillräcklig egen försörjning snabbt får tillgång till kunskaper i svenska och goda förutsättningar att komma ut i arbetslivet.
- Bistå i arbetet med att utöka Stockholmsjobben.
- Samverka tillsammans med arbetsmarknadsnämnden inom ramen för Samordningsförbundet Stockholms stad kring förrehabiliterande insatser.
- Erbjudna ungdomar feriejobb och prioritera unga med funktionsnedsättning eller med sociala skäl vid fördelning av feriejobb.

Förväntat resultat

Andel invånare i behov av ekonomiskt bistånd ska minska. Andel barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd är fortsatt låg. Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd i stadsdelsområdet ska minska. Ungdomar med funktionsnedsättning eller sociala skäl som söker feriejobb i stadens regi prioriteras. Antalet unga som fått feriejobb finansierade av nämnden ökar liksom antalet tillhandahållna platser för feriejobb i nämndens verksamheter.

Analys

Arbetet för att nå det förväntade resultatet pågår enligt verksamhetsplan.

Nämndmål: 3.2.2 Lokala näringsidkare upplever stadsdelsområdet som företagsvänligt

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Utgå från stadens näringslivspolicy.

- Samverka med Stockholm Business Region och andra berörda nämnder.
- Ha en kontinuerlig dialog med och uppföljning av de företag som driver verksamhet på entreprenad inom nämndens ansvarsområden.
- Ha en kontaktperson för näringslivet.

Förväntat resultat

Arbetet med att verka för att lokala näringsidkare ska trivas och vilja bedriva verksamhet i stadsdelsområdet stärks och vidareutvecklas genom bland annat företagsdialog. Berörda näringsidkare upplever att dialogen är god och att de får återkoppling om de åtgärder som vidtas inom ramen för samverkan.

Analys

Arbetet för att nå det förväntade resultatet pågår enligt verksamhetsplan.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Initiera möte med Stockholm Business Region (SBR) om genomförande av en företagsdialog.	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med

 Uppfylls helt

Analys

Bedömningen av måluppfyllelsen baseras på prognos för helåret gällande fullmäktiges indikator samt underliggande nämndmål.

Stöd till ett långsiktigt boende

Nämnden arbetar i enlighet med stadens program för att motverka hemlöshet. Genom det vräkningsförebyggande arbetet har stöd erbjudits till enskilda som riskerar att bli hemlös efter avhysning. Personer med missbruks-, psykiska eller allvarliga sociala problem kan ha svårt att få och behålla en egen bostad. Försöks- och träningslägenheter kan beviljas personer som inte på egen hand blir godkända som förstahandshyresgäster och för personer i långvarig hemlöshet med komplexa stödbehov finns insatsen Bostad Först.

Behov av verksamheter och parkmiljöer bevakas tidigt i samhällsplaneringen

Stadsutvecklingen i Norra Djurgårdsstaden har varit i fortsatt fokus under perioden. Förvaltningen har bland annat deltagit i granskning av programhandlingar för den allmänna platsmarken i den kommande etappen Kolkajen. Förvaltningen stödjer arbetet i fokusgruppen Leva och bo, inom ramen för hållbarhetsprogrammet för Norra Djurgårdsstaden. I samarbete med exploateringskontoret har bland annat arbetet med att sprida information till nyinflyttade om Norra Djurgårdsstadens hållbarhetsprofil fortsatt. Inom ramen för det arbetet genomförs aktiviteter, såsom guidade vandringar i området. Syftet är att inspirera och engagera till att leva mer hållbart.

Barns rättigheter

Barnfamiljer har fortsatt varit en prioriterad målgrupp för nämndens arbete med målsättningen att inga barn ska beröras vräkning. Ingen barnfamilj har under perioden behövt beviljas en akut boendelösning.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel avhysningar som kunnat avvärijas efter inkommet meddelande till förvaltningen från hyresvärden	5,56 %				55 %	55 %	Tas fram av nämnd	Tertial 1 2023
Analys Arton meddelande om uppsägning har inkommit varar ett gått till avhysning p.g.a. allvarliga störningar.								
    Andel personer med bostadskontrakt enligt Bostad först som behåller kontraktet efter 12 månader				0	50	50 %	Tas fram av nämnd	2023
  Antal barnfamiljer som beviljats en akutboendelösning på hotell/vandrarhem				2		3	Tas fram av nämnd	2023
Analys Inga barnfamiljer har beviljats akutboendelösning under perioden.								
    Antal vräkningar som berör barn				0	0	0	Tas fram av nämnd	2023

Nämndmål: 3.3.1 Personer som lever i osäkra boendeförhållanden eller som riskerar hemlöshet får stöd till ett långsiktigt boende

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Arbeta vräkningsförebyggande genom att erbjuda individuellt stöd till den som riskerar att förlora sin bostad.
- Stärka arbetet med att prioritera långsiktiga alternativ till placeringar på akutboenden och sänka trösklarna för att få en fast bostad.
- Fortsätta utveckla arbetet med äldre personer som lever i hemlöshet eller riskerar att bli hemlösa.
- Utveckla stödet till barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden och stärka samverkan kring det vräkningsförebyggande arbetet.
- Tillsammans med socialnämnden, SHIS och Bostadsförmedlingen utveckla arbetsätt för att

säkerställa att barnfamiljer som hamnar i akut hemlöshet inte placeras på vandrarhem utan får tillgång till en mer långsiktig och trygg boendelösning.

Förväntat resultat

Antal barnfamiljer som beviljats en akutboendelösning på hotell/vandrarhem är fortsatt lågt. Vräkningar som berör barn är fortsatt få. I alla ärenden där förvaltningen får ett meddelande från hyresvärd sker ett vräkningsförebyggande arbete där den enskilde erbjuds stöd.

Analys

Arbetet med att nå det förväntade resultatet pågår enligt verksamhetsplan.

Nämndmål: 3.3.2 Nämndens behov av verksamheter och parkmiljöer bevakas tidigt i samhällsplaneringen

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- I remissvar och deltagande i arbetsgrupper bevaka och verka för att invånarnas behov av specialbostäder, förskolor, vård- och omsorgsboenden, parker och grönområden tillgodoses i stadsutvecklingen.
- Nyinflyttade i Norra Djurgårdsstaden får ta del av ett introduktionsmaterial.
- Tillsammans med exploateringskontoret ge ut ett nyhetsbrev om Norra Djurgårdsstaden.

Förväntat resultat

Det finns förskolor, bostäder med särskild service, vård- och omsorgsboenden och offentliga platser i tillräcklig omfattning i stadsutvecklingsområdena. De nya invånarna i Norra Djurgårdsstaden välkomnas och får kännedom om stadsdelens hållbarhetsprofil och hur de kan bidra till att upprätthålla den.

Analys

Arbetet för att nå det förväntade resultatet pågår enligt verksamhetsplan.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

 Uppfylls delvis

Analys

Bedömningen av måluppfyllelsen baseras på utfall och prognos för helåret gällande fullmaktiges indikatorer samt redovisat arbete för underliggande nämndmål med tillhörande indikatorer, aktiviteter och förväntat resultat.

Ledarskap och medarbetarskap

Årets medarbetarenkät har fortsatt visat goda resultat. Utfallet för Aktivt medskapandeindex, AMI, var över stadens genomsnitt men något lägre än nämndens mål. Högst resultat återfanns inom socialtjänstavdelningen. AMI bland cheferna var högre jämfört med övriga medarbetare vilket är ett vanligt mönster i medarbetarundersökningar. AMI för medarbetare mellan 18-34 år var 82 vilket är högre jämfört med andra åldersgrupper. Att yngre medarbetare har högre AMI än äldre skiljer sig från föregående år och även från resultatet i staden som helhet.

Resultatet för *ledarskapsindex*, som utgör en del av tre för AMI, har i likhet med stadens genomsnitt minskat jämfört med föregående år. Resultatet kan ha påverkats av att pandemin inte är lika påtaglig och att verksamheten återupptagit mer kvalitetsutvecklingsarbete och att ledarskapet därmed upplevs mindre närvarande. Resultatet visar att yngre medarbetare har en mer positiv syn på ledarskapet jämfört med medarbetare över 45 år. Resultaten för delindexet *styrning* är fortsatt högt och ligger fyra indexpunkter över stadens genomsnitt och är oförändrat från föregående år medan *motivationsindexet* minskat en indexpunkt.

Förvaltningens svarsfrekvens på 92 procent var tillsammans med en annan förvaltning högst bland stadsdelsförvaltningarna. Det ger en hög tillförlitlighet i resultatet och utgör en bra plattform för att kvalitetsutveckling och förbättringar i arbetsmiljön. Alla enheter analyserar sina resultatet och identifierar förbättringsområden och upprättar handlingsplaner med åtgärder under våren för att behålla eller förbättra resultaten.

Arbetet med att minska andelen arbetade timmar av timavlönad personal i förhållande till samtliga arbetade timmar inom vård, omsorg och pedagogiska verksamheter ger resultat och årets mål bedöms uppnås. Att fler medarbetare anställs längre tid än enstaka dagar kräver nya arbetsätt med ökad administration och ökat behov av kunskap i arbetsrättslagstiftningen och bemanningsekonomi. Arbetet i den partsgemensamma arbetsgruppen, Trygga anställningar har fortgått under perioden.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet 2022 visade ett behov av förbättring av introduktionen av nya medarbetare, särskilt gällande information inom arbetsmiljöområdet. Ett annat förbättringsområde var hanteringen av inrapporterade händelser i incidentrapporteringsystemet, IA. Alla chefer erbjuds extra stöd i hantering av inrapporterade ärenden och samtliga ärenden kommer att vara avslutade innan sammanläggningen. Gemensamma rutiner och checklistor för introduktion kommer tas fram i samband med sammanläggningen för att säkerställa att alla medarbetare får tillräcklig information för att kunna arbeta tryggt och säkert.

För att förebygga att medarbetare drabbas av ohälsa till följd av sammanläggningen har riskbedömningar genomförts och kommer fortsätta genomföras löpande på alla nivåer inom organisationen. För att säkerställa att alla chefer och skyddsombud har tillräcklig kompetens genomförs en särskild utbildning i riskbedömning. Ett material har tagits fram som stöd till chefer i dialogen kring sammanläggningen och den förändringsresa det innebär för arbetsgrupper och enskilda individer.

En grundläggande arbetsmiljöutbildning för nya chefer och skyddsombud planeras att

genomföras tillsammans med Norrmalms och Kungsholmens stadsdelsförvaltningar.

Trenden för sjukfrånvaron är nedåtgående efter pandemin och föregående hösts intensiva infektionsperioder och bedömningen är att årsmålet kommer uppnås.

Kompetensförsörjning

Den pågående sammanläggningen av Östermalms och Norrmalms stadsdelsnämnder har påverkan på såväl chefer som medarbetare. För att öka chefers kompetens inom förändringsledning har fokus på vårens chefsforum varit förändringsledning.

Sammanläggningen innebär arbete inom kompetensförsörjningens alla delar; utveckla, behålla attrahera, rekrytera och avveckla. Sammanläggningen ger möjligheter att förstärka organisationen och öka den samlade kompetensen men kan också innebära en risk för att värdefull kompetens försvinner. Arbete pågår för att organisera den nya nämnden för att bästa sätt tillvarata och utveckla medarbetares kompetens och motivation att bidra.

Arbetet med kompetensförsörjning och att vara en attraktiv arbetsgivare kommer att behöva utvecklas utifrån den nya förvaltningens förutsättningar och behov. Under perioden har ett visst arbete påbörjats bland annat igenom planering för framtagande av en ny digital introduktion och gemensamma annonstexter.

Jämställdhet

Förvaltningens jämställdhetsindex visar att andelen jämställda yrkesgrupper har minskat från 14 procent till 5 procent. Andel chefer som är kvinnor i förhållande till andel anställda kvinnor ligger på 1,08 vilket är samma nivå som föregående år. För att det ska bli helt jämställt bör antalet chefer som är män öka med fyra stycken. Förvaltningens ledningsgrupp består av 71 procent kvinnor jämfört med föregående mätning som var 57 procent. Förvaltningen arbetar med fördomsfri och kompetensbaserad rekrytering och har som målsättning att anställa den bäst lämpade kandidaten. Utöver detta krävs ett arbete med att attrahera fler män att söka all våra lediga tjänster.

Jämställdhetsindex visar vidare att kvinnor har högre långtidssjukfrånvaro och att män i högre grad arbetar deltid. Att kvinnor har högre sjukfrånvaro har gällt under flera år och speglar samhället i stort och att män i högre grad arbetar deltid speglar branscher som vård och omsorg och detaljhandel. Förvaltningen bedömer att det samlade arbetet för att uppnå nämndmålet, medarbetare har en trygg anställning, god arbetsmiljö, möjlighet att utvecklas inom yrket och är engagerade, bidrar till ökad jämställdhet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex 	81	81	81	82		83	83	2023
Analys Aktivt medskapandeindex ligger fortsatt på en hög nivå men har minskat från 82 till 81. Se analys direkt under målet ovan.								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andelen arbetade timmar av timavlönad personal i förhållande till samtliga arbetade timmar inom vård, omsorg och pedagogiska verksamheter	10 %					8 %	Tas fram av nämnd	2023
Analys Indikatorn redovisas som ett rullande tolv månadersgenomsnitt t.o.m. februari 2023. Trenden visar på en minskning varje månad. Bedömningen är att årsmålet kommer att uppnås.								
   Sjukfrånvaro	7,7 %	4,6 %	8,2 %	8,1 %	7,7 %	7,7 %	Tas fram av nämnd/ styrelse	Tertial 1 2023
   Sjukfrånvaro dag 1-14	3,3 %	2,7 %	3,3 %	3,6 %	3,3 %	3,4 %	Tas fram av nämnd/ styrelse	Tertial 1 2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Förskolenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med kommunstyrelsen ta fram en samlad strategi för kompetensförsörjningen inom förskolan i Stockholms stad	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 3.4.1 Medarbetare har en trygg anställning, god arbetsmiljö, möjlighet att utvecklas inom yrket och är engagerade

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Erbjudna heltid till medarbetare med ofrivillig deltid utifrån verksamhetens behov.
- Utredda och prova nya arbetssätt för att bemanna verksamheterna.
- Fortsätta arbetet i den partsgemensamma arbetsgruppen gällande trygga anställningar.
- Löpande göra uppföljning och analys av utvecklingen av sjukfrånvaron.
- Riktad insatser till enheter som har hög sjukfrånvaro och eller personalomsättning.
- Öka chefers och skyddsombuds kompetens gällande systematiskt arbetsmiljöarbete, organisatorisk och social arbetsmiljö samt aktiva åtgärder mot diskriminering.
- Uppdatera rutin gällande hot och våld.
- Erbjudna chefer utbildning i fördomsfri- och kompetensbaserad rekrytering.
- Vidareutveckla planen för ett stärkt arbetsgivarvarumärke.

Förväntat resultat

Förväntningar på chefer och medarbetare utgår från chefsprofil och personalpolicy. Chefer och medarbetare upplever sig ha en trygg anställning, god arbetsmiljö och möjlighet att utvecklas inom yrket. Ofrivillig deltid minskar och bemanningsplaneringen är långsiktig. Andelen arbetade timmar av timavlönad personal i förhållande till samtliga arbetade timmar inom verksamheter minskar. Aktivt medskapandeindex ökar. Sjukfrånvaron ligger på en sund nivå. Medarbetare ska känna till vart de vänder sig om de upplever sig utsatta för kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier, diskriminering och hot och våld. Ledarskapsindex ligger fortsatt på en hög nivå.

Analys

Arbetet med att nå det förväntade resultatet pågår enligt verksamhetsplan.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Ledarskapsindex	79	81	79	81		81		2023
Analys Se analys under 3.4								
 ♀ Medarbetare känner till vart de ska vända sig om de upplever sig utsatt för kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier eller repressalier. (Procentuellt index)	96			89		90		2023
Analys Frågan är en ja/nej-fråga i enkäten från och med detta år och resultatet visas inte uppdelat på kön. Resultatet är därför inte helt jämförbart från föregående år.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Erbjud utbildning för chefer och skyddsombud i det systematiska arbetsmiljöarbetet, den organisatoriska och sociala arbetsmiljön, friskfaktorer inklusive aktiva åtgärder.	2023-01-01	2023-12-31	
 Erbjud utbildning för chefer om fördomsfri och kompetensbaserad rekrytering.	2023-01-01	2023-12-31	
Analys Efter sammanläggningen kommer Norra Innerstan att under hösten se över behovet av kompetensutveckling gällande kompetensbaserad rekrytering.			
 Fortsatt arbete i den partsgemensamma arbetsgruppen "Trygga anställningar" med fackliga representanter och chefer, med fokus på bemanning samt heltid och tillsvidareanställning som norm	2023-01-01	2023-12-31	
 Förskoleförvaltningen ska i samarbete med stadsdelen, utreda möjlighet till att inrätta vikariepool.	2023-01-01	2023-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 HR-avdelningen ska tillsammans med kommunikatörerna vidareutveckla planen för ett stärkt arbetsgivarvarumärke.	2023-01-01	2023-12-31	
 Samverkan med Norrmalm sdf kring gemensamma arbetssätt och rutiner gällande HR-frågor i Norra innerstaden.	2023-01-01	2023-12-31	
 Utvärdering av utvecklingsprogrammet Framtida ledare för att se över om och hur arbetet kan vidareutvecklas tillsammans i Norra innerstaden.	2023-01-01	2023-12-31	
 Varje chef säkerställer att samtliga medarbetare har god kännedom om rutin gällande kränkande särbehandling och trakasserier.	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

 Uppfylls helt

Analys

Bedömningen av måluppfyllelsen baseras på prognos för helåret gällande fullmäktiges indikatorer samt redovisat arbete kopplat till underliggande nämndmål.

Informationssäkerhet

Bedömningen är att nämnden på helår kommer att säkerställa ett effektivt och ändamålsenligt informationssäkerhetsarbete. Under perioden har en översyn och revidering av registerförteckning genomförts samt ett systematiskt arbete med informationsklassning.

Kris- och beredskapsplanering

Under perioden har arbetet med att ta fram en krisledningsplan för Norra innerstaden inletts. Därtill har planering inför en krisledningsövning under våren för nuvarande förvaltningsledning och en övning för krisstödjarna gjorts. Arbetet med att etablera trygghetspunkter har fortgått bland annat genom framtagande av aktiveringsrutiner och bemanningslistor. En uppföljning av arbetet med risk- och sårbarhetsanalyser med tillhörande kontinuitetsplanering har påbörjats. I detta ingår att följa upp och revidera befintliga planer samt genomföra övningar. Ett förankringsarbete har påbörjats inom förvaltningen gällande den krigsorganisation som är en del i att stärka Sveriges totalförsvar.

Rådighet och uppföljning av leverantörer

Seriositetsprovningar genomförs i samband med samtliga upphandlingar. Provning genomförs för att kontrollera att leverantören bedriver en seriös företagsverksamhet och fullgör sina skyldigheter mot samhället, såsom betalning av skatter och socialförsäkringsavgifter samt för att säkerställa att leverantören inte har skulder eller betalningsanmärkningar. I samtliga upphandlingar ställs det också krav på att leverantören ska lämna försäkran om att det inte finns skäl till uteslutningsgrunder enligt (LOU, 2016:1145) (13 kap §§ 1-2) samt vissa andra uteslutningsgrunder som kan tillämpas (13 kap § 3). Arbetsrättsliga villkor tas fram centralt av staden och används i upphandlingar när det är tillämpligt.

Återtagande av entreprenadverksamhet till egen regi

Kampementets vård- och omsorgsboende återgår till egen regi den 1 oktober 2023. Förvaltningen, som har god erfarenhet och kompetens vad gäller verksamhetsövergångar, arbetar för att säkerställa en verksamhetsövergång med hög kvalitet för boende och anhöriga och där medarbetarnas i lag reglerade skyddsregler säkerställs. Arbetet samordnas med Norrmalms stadsdelsförvaltning eftersom Sabbatsbergsbyns vård- och omsorgsboende återtas till egen regi samma datum.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel elektroniska inköp						65 %	Tas fram av nämnd/styrelse	2023
  Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts				100 %		100 %	80 %	2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Förskolenämnden ska, i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med kommunstyrelsen, planera för att stadens förskolor beredskapslagrar i egen regi för att klara ett grundläggande måltidsbehov för samtliga förskolebarn och personal under flera dygn	2023-01-01	2023-12-31	
  Nämnder och bolagsstyrelser ska säkerställa att det finns resurser och kompetens tillgängliga i den utsträckning som krävs för att möta den kraftigt ökande ambitionshöjningen i arbetet med att utveckla en sammanhållen beredskap för framtida kriser och civilt försvar, både i den egna verksamheten och inom ramen för en stadsövergripande samverkan	2023-01-01	2023-12-31	
  Nämnder och bolagsstyrelser ska under ledning av kommunstyrelsen medverka i upprättandet av stadens krigsorganisation och dess bemanning	2023-01-01	2023-12-31	
  Servicenämnden ska under ledning av kommunstyrelsen och i samarbete med förskolenämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna utreda och påbörja etablering av ett centralt omsättningslager för vissa livsmedel och vissa förbrukningsvaror i syfte att höja stadens beredskapsförmåga	2023-01-01	2023-12-31	
  Socialnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna ska i samråd med kommunstyrelsen planera för att stadens boenden inom äldreomsorg och LSS beredskapslagrar i egen regi för att klara ett grundläggande måltidsbehov för brukare och personal under minst sju dygn	2023-01-01	2023-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska etablera en permanent beredskap och organisation för iordningsställande av trygghetspunkter inom sitt geografiska område	2023-01-01	2023-06-30	

Nämndmål: 3.5.1 Hög beredskap råder i nämndens verksamheter

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Arbeta med säkerhet med utgångspunkt i stadens säkerhetsprogram.
- Genomföra risk- och sårbarhetsanalys (RSA) utifrån stadsgemensam modell med fokus på steg 5-6 dvs det arbete som planeras för att implementera åtgärder för verksamhetens mest framträdande risker i RSA.
- Fortsatt krisberedskapsplanering och övningar utifrån nämndens krisledningsplan.
- Arbeta utifrån direktiv från stadsledningskontoret med krigsorganisationsplanering.
- Fortsatt etablering av två trygghetspunkter i stadsdelsområdet.
- Bidra med kompetens i centrala- och gemensamma upphandlingar.
- Fortsätta arbeta i det stadsgemensamma upphandlings- och avtalssystemet Kommers.
- Bidra i stadens arbete med kategoristyrning inför upphandlingar genom medverkan med kompetens i kategoristyrningsteam.
- Bidra i stadens kategoriarbete genom att bli kategoriägare av kategorin bemanningstjänster.

Förväntat resultat

Två trygghetspunkter är etablerade inom stadsdelsområdet. Krisorganisationen har kunskap om sina respektive roller och stödmaterial samt övar kontinuerligt för att kunna hantera olika typer av kriser och extraordinära händelser. Arbetet med informationssäkerhet bedrivs på ett systematiskt och riskbaserat sätt.

Analys

Arbetet för att nå det förväntade resultatet pågår enligt verksamhetsplan.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Genomföra krisövningar som involverar krisledning och krisstödjare.	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser

 Uppfylls helt

Analys

Bedömningen av måluppfyllelsen baseras på prognos för helåret gällande fullmäktiges indikatorer samt redovisat arbete med att nå förväntat resultat för underliggande nämndmål med indikator och aktiviteter.

Lokalt trygghetsskapande arbete

Det lokala trygghetsarbetet utgår ifrån samverkansöverenskommelsen med

utbildningsförvaltningen och polismyndigheten. Parterna har gemensamt prioriterat fyra områden för samverkan; *Unga i risk för kriminalitet och Skolan som brottsplats*, *Riktat arbete mot avgränsade platser*, *Särskilt utsatta och sårbara brottsoffer* och *Avhopparverksamhet*. Under perioden har en åtgärdsplan med aktiviteter kopplat till respektive område tagits fram.

Avseende *Unga i risk för kriminalitet och Skolan som brottsplats* har samverkan inom ramen för Ung och Trygg på Östermalm och Norrmalm UTÖN, fortgått. UTÖN är ett forum för samverkan med representanter från stadsdelsförvaltningarna, polis, skolor, församlingar och föreningen Föräldravandrarna Östermalm. Arbetet bygger på situationell och social prevention i syfte att vara brottsförebyggande och trygghetsskapande. Utifrån den lokala lägesbilden har aktuella frågor och förslag på åtgärder behandlats. Föräldrar är en viktig skyddsfaktor för barn och unga. Arbetet med att vid föräldramöten informera föräldrar om hur de kan förebygga att unga använder alkohol, narkotika och tobak, ANT, utifrån stadens gemensamma föräldramötesmaterial, har under perioden fortgått.

Inom ramen för *Riktat arbete mot avgränsade platser* har en trygghetsvandring genomförts under perioden. Vid vandringen, som gjordes kring Östermalmstorg deltog stadsdelsförvaltningen, Trafikkontoret, polisen, representant från föräldravandringen, politiker och Svenska kyrkan. Platssamverkan, som också är en del av arbetet inom området, beskrivs under egen rubrik nedan.

Inom området *Särskilt utsatta och sårbara brottsoffer* har ett arbete med att genomföra riktade informationsinsatser avseende bedrägerier mot målgrupperna äldre och personer med funktionsnedsättning påbörjats. Under året planeras även för kompetenshöjande insatser för personal inom äldreomsorgens och socialtjänstens utförarverksamheter. Aktiviteterna syftar till att bidra till ökad medvetenhet avseende bedrägerier hos målgrupperna och personal.

Inom området *Avhopparverksamhet* har fokus under perioden varit arbetet med våldsbejakande extremism. Arbetet, som sker i samverkan med andra stadsdelsförvaltningar och stadsledningskontoret och utgår från nämndens handlingsplan som reviderades inför 2023.

Platssamverkan

Platssamverkan sker vid Stureplan-Östermalmstorg, Strandvägen och Karlaplan. Fokus för samverkan under våren har varit utveckling, uppföljning och utvärdering. Tre samverkansmöten per område har genomförts.

Platssamverkan kring Stureplan-Östermalmstorg har haft fokus på renoveringar och ombyggnationer under kommande år och hur dessa kan komma att påverka näringsliv och upplevelsen för besökare och boende. I samverkan deltar stadsdelsförvaltningen, polisen, trafikkontoret, Stureplansgruppen, Sturegallerian, Östermalmshallen, City i Samverkan samt Tamgroup. Det finns ett förslag om att dela upp platssamverkan för att kunna sätta fokus på krogmiljön runt Stureplan. Deltagare i en sådan samverkan skulle kunna vara representanter från näringsidkare inom restaurangbranschen och de kommunpoliserna vars ansvar är krogmiljön.

Platssamverkan kring Strandvägen rör framförallt säsongsbaserade ordningsstörningar och trafikproblem. Permanenta bommar kommer att vara aktiverade från 1 maj till 1 oktober

kl. 18.00 – 07.00 och hindra trafik på kajen. Därtill kommer tillfälliga farthinder att läggas ut under våren. I platssamverkan deltar stadsdelsförvaltningen, polisen, trafikkontoret och Kungliga Djurgårdsförvaltningen. Boende och näringslivet informeras och konsulteras vid behov. I samverkan kring Karlaplan har frågor om en allmän otrygghetskänsla och viss renhållningsproblematik lyfts fram. Här deltar stadsdelsförvaltningen, polisen, trafikkontoret och AMF fastigheter.

Parker och grönområden är trygga, välskötta och tillgängliga

En upprustning av Karlavägens mittstråk mellan Karlaplan och Banérgatan planeras att genomföras under sommaren. Syftet är att göra området mer prydligt och omhändertaget genom att se över papperskorgar, bänkar, räcken, planteringar och gräsytor. Genom att gräva ner dränering längs gångvägen som leder vatten ut till planteringar ska gångbanan göras torrare och mer tillgänglig för gående.

I syfte att öka tryggheten pågår planering och utförande av förbättrad belysning i Tessinparkens lekplats. Nämnden kommer att söka extra investeringsmedel för trygghetsåtgärder främst vid Gustav Adolfsparkens parklek där förvaltningen tillsammans med trafikkontoret bedömer att belysningen kan förbättras. De planerade åtgärderna i parken innefattar även upprustning av ytskikten omkring plaskdammen för att göra dessa tåligare och för att möta miljöförvaltningens krav på utformning av sådana miljöer.

Arbetsätt och goda exempel

Under perioden har tre brev med information om hur föräldrar kan främja fysisk och psykisk hälsa, om e-cigarett/vape samt om alkohol och narkotika bland unga skickats till grundskolor för spridning till föräldrar med barn i åk 4 –9 samt till gymnasieskolorna.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där man bor				85 %		87 %	79 %	2023
  Stockholmarens nöjdhet med renhållning och städning				63 %		73 %	73 %	2023
  Stockholmarens nöjdhet med skötsel och städning av park och grönområden				65 %		73 %	73 %	2023
  Stockholmarens nöjdhet med stadsmiljön				87 %		87 %	Tas fram av nämnd	2023

Nämndmål: 3.6.1 Östermalms stadsdelsområde är tryggt

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- I nämndens trygghetsarbete utgå ifrån i stadens trygghetsprogram.
- Utveckla samverka med polisen, utbildningsförvaltningen, näringsliv och andra parter utifrån den lokala samverkansöverenskommelsen, som utgår från en gemensam lägesbild och prioriterade områden.
- Fortsätta arbetet mot våldsbejakande extremism med utgångspunkt i nämndens handlingsplan och dess åtaganden.
- Intensifiera och utveckla arbetet med platssamverkan.
- Genomföra trygghetsvandringar som leder till trygghetsskapande åtgärder.
- Genomföra tidiga förebyggande och främjande insatser som stärker skyddsfaktorer för barn och unga bland annat genom att erbjuda föräldrastödsprogram, att verka för att unga får delta i positiva och inkluderande sammanhang och att informera enskilda om vart de kan vända sig för stöd och oro för andra.
- Arbeta kunskapsbaserat utifrån stadens ANDTS-handlingsplan med fokus på barn och unga.
- Underlag som inkommer från Synpunktportalen, trygghetsvandringar, medborgarförslag, brottsstatistik och trygghetsundersökningar analyseras kontinuerligt för att identifiera platser, parker och grönområden som upplevs som otrygga och för att genomföra trygghetshöjande insatser.
- Parker och grönområden utvecklas i dialog med invånare för att göra dem hållbara, tillgängliga och attraktiva.

Förväntat resultat

Genom dialog med invånare och samverkanspartners bland annat i form av trygghetsvandringar identifieras otrygghetsfaktorer, och möjliga lösningar på dessa, i den offentliga miljön. Trygghets- och brottsförebyggande åtgärder vidtas i samverkan med andra aktörer. Andelen invånare som upplever sig trygga i stadsdelsområdets parker och grönområden ökar. Samverkan med det lokala näringslivet ur ett trygghetsperspektiv vidareutvecklas genom bland annat platssamverkan. Det ANDT-förebyggande arbetet stärks, vilket visar sig i att preventionsindex mini ökar.

Analys

Arbetet för att nå det förväntade resultatet pågår enligt verksamhetsplan

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel invånare som känner sig trygga i parker och grönområden				76 %		80 %		2023
 Preventionsindex mini				64		65		2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Genomföra trygghetsvandringar på platser som valts ut med utgångspunkt i den lägesbild som utarbetats tillsammans med polisen för 2023 samt vid behov.	2023-01-01	2023-12-31	
 Konkretisera aktiviteter i gemensamma åtgärdsplaner tillsammans med polisen och utbildningsförvaltningen	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt

 Uppfylls helt

Analys

Bedömningen av måluppfyllelsen baseras på redovisat arbete och underliggande nämndmål med tillhörande aktiviteter.

Mänskliga rättigheter och lokal demokrati

Nämndens arbete med de mänskliga rättigheterna inklusive jämställdhet, barns rättigheter och nationella minoriteters rättigheter utgör en integrerad del av nämndens verksamheter och redovisas under relevanta verksamhetsområdesmål. Nedan redovisas en sammanfattning av arbetet liksom arbetet med att öka den lokala demokratin.

Barns rättigheter

På förskolorna genomförs trygghetsvandringar vilket innebär att de systematiskt går igenom förskolans alla miljöer och rum för att se hur barnen upplever dem och för att kartlägga var konflikter eller kränkande handlingar riskerar att uppstå. Tillsammans med de äldsta barnen innebär det oftast fysiska vandringar, ensamma med en pedagog eller i en mindre grupp. Barnen får berätta med egna ord om vad de brukar leka i de olika rummen samt hur de mår när de är där. För de yngsta barnen, som ännu inte har ett talat språk, handlar det ofta om att observera barnen i miljöerna mer intensivt under perioder för att kartlägga var konflikter och incidenter mellan barnen uppstår. Oavsett kartläggningsmetod identifierar sedan pedagogerna mönster och vilka förebyggande åtgärder och arbetssätt som krävs för att öka barnens trygghet. De tar även vara på kunskapen om de miljöer som fungerar väl och vilka framgångsfaktorerna för dessa är.

Inom socialtjänsten beaktas barnperspektivet i ärenden där en förälder eller vårdnadshavare är aktuell. Arbetet med att stärka barns delaktighet pågår löpande. Under perioden har utfallet på indikatorn som avser mäta barns delaktighet i sin egen utredning ökat jämfört med tidigare mätning. Läs mer under 1.3. Barnfamiljer är en prioriterad målgrupp i nämndens arbete med att erbjuda hushåll stöd till egen försörjning. Barns behov beaktas särskilt när vuxna söker ekonomiskt bistånd och barnkonsekvensanalyser görs i beslut som får stor påverkan på barnets situation. Inom den öppna fritidsverksamheten ges unga förutsättningar att påverka utbudet genom möjligheten att lämna förslag på, och rösta fram, önskade aktiviteter.

I arbetet med stadsmiljöutveckling ingår barnperspektivet i planeringen bland annat genom att efterfråga barnkonsekvensanalyser och analyser för socialt värdeskapande. Ur ett

barnperspektiv är vikten av god tillgång till park-, lek- och idrottsmiljöer, inte minst i stadens utvecklingsområden, central. Under perioden har nämnden arbetat med att stärka möjligheterna för lek på Östermalm, se även mål 1.5.

Ökad jämställdhet

På förskolorna används okodat material, det vill säga material som inte har en given funktion. Okodat material signalerar inte vissa normer och värden och ger impulser till olika slags lekande, vilket i sin tur främjar såväl normkreativitet som genusöverskridande lek.

Inom socialtjänsten erbjuds individuellt anpassat stöd utifrån den enskildes behov. Utfallet på indikatorer som redovisas könsuppdelat kan bidra till att belysa skillnader men utgör inte sällan ett för litet underlag för att kunna genomföra jämställdhetsanalyser. Genom att arbeta med aidentifierade ärenden ökar förutsättningarna för att stödet ges oberoende av kön. Jämställdhetsperspektivet belyses också i samband med kollegiegranskning av ärenden inom funktionsnedsättning, socialpsykiatri, missbruk och våld i nära relationer.

Inom äldreomsorgen är det betydligt färre män än kvinnor som besöker den förebyggande verksamheten. Förvaltningen strävar efter att nå ut till fler män för att få ökad kunskap om önskemål och behov och bedömer att bland annat IT-pedagogernas arbete, samarbetet med riksförbundet Hjärnkoll samt ett mer utåtriktat informationsarbete bidrar till ökad jämställdhet.

Parkupprustningar och trygghetsåtgärder genomförs utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Nämnden kommer tillsammans med trafikkontoret att söka extra investeringsmedel för förbättrad belysning i Gustav Adolfsparken i syfte att öka tryggheten, se även mål 3.6.

Minskad ojämlikhet

Nämnden arbetar utifrån stadens Program för lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck för att säkerställa lika rättigheter och möjligheter för alla. I det arbetet behövs kunskap om hbtqi-personers levnadsvillkor och hur exkluderande normer kring sexuell identitet och kön kan utgöra ett hinder för ett professionellt och respektfullt bemötande. Ett flertal av nämndens verksamheter har hbtq-diplomerats och just nu pågår ett arbete för att diplomera ytterligare en enhet på Rio vård- och omsorgsboende. För unga erbjuds fritidsverksamhet genom hbtqia+-hänget Lili. Vid Odenplans ungdomsmottagning erbjuds en samtalsgrupp för unga som identifierar sig som transperson, eller är i en process att utforska sin könsidentitet och/eller könsuttryck.

Nationella minoriteters rättigheter

Nämnden arbetar i enlighet med stadens riktlinjer för arbetet med nationella minoriteters rättigheter samt stadens strategi för romsk inkludering. Stockholms stad är förvaltningsområde för finska, meänkieli samt samiska.

Innerstadens stadsdelsförvaltningar samarbetar för att implementera minoritetslagstiftningen och tillgodose minoritetsgruppernas rättigheter. Information om rättigheten till förskola på nationella minoritetsspråk sker via stadens webbplats och Kontaktcenter samt genom förvaltningens köhandläggare, öppna förskolor, parklekar och socialtjänst. Förskolorna arbetar aktivt med läroplansuppdraget att främja barns utveckling av en kulturell identitet och

användning av det egna minoritetsspråket. Förvaltningen samverkar med utbildningsförvaltningen i utvecklingsfrågor kring de nationella minoritetsspråken i förskolan och deltar i stadens årliga språkinventering. På Rioträffens aktivitetscenter erbjuds ett flertal aktiviteter i enlighet med stadens förvaltningsområden.

Lokal demokrati

Östermalmarnas synpunkter, förslag och upplevelser tas tillvara i samtliga processer inom stadsdelens verksamheter. Under perioden har nämnden mottagit femton medborgarförslag. Nämndens sammanträden har hållits öppna för allmänheten och sänts via webben i syfte att öka såväl tillgänglighet som insyn i den demokratiska processen. Sammanträdena har inletts med en frågestund för allmänheten, dit invånare har välkomnats för att ställa frågor till politikerna i nämnden. Information delas genom bland annat sociala medier och lokaltidningar.

En trygghetsvandring har genomförts då invånare bjöds in att delta. Samarbetet med nämndens pensionärsråd och råd för funktionshinderfrågor har fortgått under perioden. Nämnden arbetar för att skapa förutsättningar för ett starkt civilsamhälle och ett rikt föreningsliv bland annat genom föreningsstöd till ideella föreningar. Under perioden har 14 föreningar som kompletterar nämndens verksamheter beviljats stöd. Nämnden verkar också för att underlätta för, och informera föreningslivet om samlingslokaler samt har fördelat föreningsstöd till lokalförvaltande organisationer.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden inleda arbete för att uppdatera de lokala utvecklingsprogrammen	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 3.7.1 Östermalm är ett öppet, jämställt och demokratiskt stadsdelsområde

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Prioritera medborgares möjlighet till inflytande och delaktighet i det lokala samhällets utveckling i syfte att skapa tillit till det demokratiska systemet och utveckla ett hållbart, öppet och jämställt samhälle.
- Identifiera fler sätt att samla in Östermalmarnas förslag, synpunkter och upplevelser i syfte att öka medborgarnas delaktighet och engagemang. Dialogen med medborgare ska vara central och ett ökat medborgarinflytande och delaktighet från medborgare ska eftersträvas i såväl det enskilda mötet med medborgare inom förvaltningens kärnverksamhet som i de demokratiska processerna.

Förväntat resultat

Östermalmarnas synpunkter, förslag och upplevelser ska tas tillvara och vara styrande inom samtliga processer i stadsdelens verksamheter. Under verksamhetsåret ska nämnden eftersträva att stärka närvaron från och närheten till medborgarna och säkerställa att medborgare känner sig involverade i och känner förtroende för samtliga beslutsprocesser inom nämndens verksamheter.

Analys

Arbetet för att nå det förväntade resultatet pågår enligt verksamhetsplan.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Undersöka förutsättningarna för att möjliggöra dialog mellan ungdomar som besöker den öppna fritidsverksamheten och nämndens ledamöter.	2023-01-01	2023-12-31	
 Undersöka förutsättningarna för att, utifrån ett förslag från rådet för funktionshinderfrågor, anlita feriearbetande ungdomar att under höstlovet genomföra en tillgänglighetsvandring, tillsammans med representanter från rådet och förvaltningen, i någon av nämndens verksamheter.	2023-01-01	2023-12-31	
 Utveckla arbetet i Södermalms och Östermalms gemensamma råd för funktionshinderfrågor med fokus på strategiska frågor kopplade till tillgänglighet och delaktighet.	2023-01-01	2023-12-31	
Analys Arbetet förväntas kunna återupptas under hösten i det nya rådet för Kungsholmen och Norra innerstaden.			

Uppföljning av ekonomi

Uppföljning av driftbudget

Mnkr	Budget	Begärda budgetjusteringar	Prestations- och omslutningsförändringar	Prognos	Avvikelse
Anslag för nämndens verksamhet (netto)	1 707,8	0,0	10,6	1702,0	16,4
Kostnader	1 890,1	0,0	10,6	1884,3	16,4
Intäkter	182,3	0,0	0,0	182,3	0,0
Prognos/avvikelse före resultatdispositioner					16,4
Resultatenheternas överskott från 2022					24,1
Resultatenheternas överskott till 2024					24,1

Prognos/avvikelse efter resultatdispositioner					16,4
---	--	--	--	--	------

Nämnden har beviljats från verksamhetsplanen sökta medel om 1,0 mnkr för biologisk mångfald, 1,0 mnkr för trädplantering, 0,5 mnkr för kemikaliesmart förskola, 2,2 mnkr för platssamverkan, 0,7 mnkr för miljö- och klimatsamordnare och 3,3 mnkr för klimatinvesteringar. Osäkerhetsfaktorer för prognos 2023 är pågående hyresförhandlingar och utfall av årets lönerrevision.

Mnkr Netto	Budget	Begärda budgetjusteringar	Prestationsförändringar	Prognos (före resultatöverföringar)	Prognos (efter resultatöverföringar)	Avvikelse
Nämnd och administration	53,4			53,4	53,4	0
Individ- och familjeomsorg	105,4			105,4	105,4	0
<i>varav barn och ungdom</i>	53,4			53,4	53,4	0
<i>varav vuxna</i>	21,9			21,9	21,9	0
<i>varav socialpsykiatri</i>	26,2			26,2	26,2	0
<i>varav nyanlända</i>	2,1			2,1	2,1	0
Stadsmiljöverksamhet	21,6			21,6	21,6	-2
<i>Avskrivningar</i>	12,5			12,8	12,8	-0,3
<i>Internräntor</i>	0,7			2,5	2,5	-1,8
Förskoleverksamhet	320,2		7,0	327,2	327,2	0
Äldreomsorg	929,1			912,6	912,6	18,5
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	214,7		3,6	218,3	218,3	0
Barn, kultur och fritid	17,9			17,9	17,9	0
Arbetsmarknad sätgärder	5,1			5,1	5,1	0
Ekonomiskt bistånd	27,2			25,2	25,2	2,0
<i>varav handläggare</i>	9,1			9,1	9,1	0
Övrig verksamhet	0,0					
Totalt	1 707,8		10,6	1702,0	1702,0	16,4

Nämnd och förvaltningsadministration

Prognosen är budget i balans.

Individ och familjeomsorg

Prognosen för verksamhetsområdet, inklusive flyktingmottagning, är budget i balans.

Verksamhetsområdet individ- och familjeomsorg, inklusive socialpsykiatri består av familjeenheten och vuxenenheten inklusive socialpsykiatri, ungdomsmottagningen, fältassistenter, skolsocionom samt flyktingmottagande.

Varav Barn och Ungdom

För barn och ungdom beräknas budget i balans.

Varav Vuxna

För vuxna beräknas budget i balans.

Varav Socialpsykiatri

För socialpsykiatri beräknas budget i balans.

Varav Flyktingmottagning

För flyktingmottagning beräknas budget i balans.

Stadsmiljöverksamhet

Prognosen för verksamhetsområdet är underskott för driften om 2,0 mnkr. Driftavtalen inom verksamhetsområdet har indexerats upp kraftigt till 2023 till följd av den höga inflationen som råder. Prisökningen i avtalen har i sin tur gett ett mindre utrymme i budget till drift- och underhållsåtgärder i stadsdelens parker. Från och med år 2023 finns inte heller längre möjligheten att begära budgetjustering för kostnader kopplade till sanering av bostättningar. Viss kompensation fördelades dock i budget 2023, men tillskottet motsvarar bara en del av de prognostiserade kostnaderna. Detta har också bidragit till det alltmer ansträngda budgetläget. Nämnden har i verksamhetsplanen äskat och erhållit 2,0 mnkr för stärkt biologisk mångfald som avser anläggning av ängsmark och trädplanteringar. Del av summan kommer även finansiera räcken för att begränsa fordonstrafik som sneddar över passager där det rör sig barn. Räcken med handledare kommer också sättas upp för att främja tillgänglighet för äldre.

Avskrivning och internränta

Prognostiserat underskott om 2,1 mnkr.

Förskoleverksamhet

Prognosen för verksamhetsområdet efter resultatöverföringar är budget i balans. Osäkerhetsfaktorer i prognosen finns gällande minskat barnantal, där trenden inledningsvis varit något färre barn än prognostiserat. Osäkerheter finns även gällande ökade personalkostnader och priser på varor och tjänster då rådande inflation kan leda till ytterligare prisökningar inom bland annat lokaler och livsmedel.

Nettokostnader för första tertiet uppgår till 108,4 mnkr. Motsvarande för år 2022 var 97,0

mnr. Ökningen beror på högre hyror och personalkostnader.

Antalet förskolebarn i kommunal förskola är lägre år 2023 jämfört med år 2022. I genomsnitt har fram till och med april 2 038 barn gått i kommunal förskola. Motsvarande för år 2022 var 2 046 barn. Andel barn i kommunal förskola uppgick i april till 56,5 procent (55,8 procent april 2022).

Budgetjustering prognostiseras för höga hyror, barnomsorgsgaranti och förändring av antal barn om sammanlagt 7,0 mnr. Ökningen av budget beror främst på prognostiserad ersättning för de höga hyreshöjningarna.

Äldreomsorg

Prognosen för verksamhetsområde äldreomsorg är ett överskott om 18,5 mnr.

Beställarenheterna och ledning prognostiserar tillsammans ett överskott om 27,5 mnr.

För årets första kvartal är antalet platser vid vård- och omsorgsboende i genomsnitt 625 platser. Under motsvarande period år 2022 var antalet 609, en ökning med 16 platser eller en ökning med 2,6 procent. En plats på vård- och omsorgsboende kostar med helårseffekt drygt 0,8 mnr. Pris per vård dygn har ökat med 1,9 procent i förhållande till 2022.

Ersättningsnivåerna för hemtjänst dagtid och kväll har höjts med 1,0 procent jämfört med 2022. Antal utförda timmar har under första kvartalet uppgått till i snitt 43 797 dagtimmar per månad vilket i snitt är 808 timmar färre eller en minskning med 1,8 procent jämfört med motsvarande period 2022.

För nämndens hemtjänstutförare i egen regi prognostiseras ett underskott om 8,5 mnr och för vård- och omsorgsboende i egen regi prognostiseras underskott om 3,4 mnr.

Resultatenheten Östermalms Dagverksamhet prognostiserar budget i balans. Inom verksamheten finns en enhet för demensdagvård och en enhet för somatisk dagvård. Samtliga platser i verksamheten är biståndsbedömda.

Inom Förebyggandeenheten finns två anslagsfinansierade enheter med öppna träfflokaler. För träfflokalerna prognostiseras ett överskott om 2,9 mnr.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Prognosen för verksamhetsområdet är budget i balans.

Årets budget är preliminär och beräknas att öka för ökade prestationsförändringar för LSS-insatser, från 301 i augusti 2022 till 308 i avläsningen per mars 2023. Ökningen prognostiseras till 3,6 mnr exklusive särskild redovisning. Slutlig budget fastställs efter höstavläsningen och reglering sker i samband med tertialrapport 2.

Beställarsidan prognostiserar budget i balans. Prognosen innehåller osäkerhetsfaktorer bland annat gällande ersättning för särskild redovisning.

Den egna utförarenheten som består av tre LSS gruppboendestäder och en LSS serviceboendestad prognostiserar budget i balans.

Barn, kultur och fritid

Prognosen för verksamhetsområdet är budget i balans.

För preventionsenheten bestående av preventionssamordnare, fritidsverksamheten Humlanhuset och konsumentrådgivning prognostiseras budget i balans.

För Östermalms parklekar, organiserade under enheterna Centrala Östermalms förskolor och Norra Djurgårdsstadens förskolor, prognostiseras budget i balans.

För kultur och föreningsbidrag prognostiseras budget i balans.

Arbetsmarknadsåtgärder

Prognosen för verksamhetsområdet är budget i balans.

I verksamhetsområdet ingår insatser för OSA-anställningar samt feriearbeten.

Ekonomiskt bistånd

Prognosen för verksamhetsområdet är ett överskott om 2,0 mnkr, där hela överskottet finns inom utbetalt ekonomiskt bistånd.

Antalet bidragshushåll till och med mars uppgår i snitt till 127, att jämföra med 134 i snitt per månad 2022. Budget läggs baserat på statistik från Sweco och inför 2023 beräknades hushållen vara 190 vilket är högt med tanke på de hushåll som Östermalm haft senaste åren.

Resultatenheter

Resultatenhetens namn	Resultatenheternas bruttobudget 2023	Resultatöverföring från 2022 Överskott (-) Underskott (+)	Beräknat resultat 2023 Överskott (-) Underskott (+)	Beräknad resultatöverföring till 2024 Överskott (+) Underskott (-)
Centrala Östermalms förskolor	57 047	-5 241	0,0	5 241
Engelbrekts- och Gärdets förskolor	84 314	-7 857	0,0	7 857
Hedvig Eleonoras förskolor	61 831	-4 190	0,0	4 190
Norra Djurgårdsstadens förskolor	69 609	-6 319	0,0	6 319
Dagverksamhet Östermalm	5 480	-479	0,0	479
Summa resultatenheter	278 427	-24 086	0,0	24 086

Investeringar

Mnkr	Budget	Begärda budgetjusteringar	Prognos	Avvikelse
Parkinvesteringar	6,0	0,0	6,0	0,0

Parkreinvesteringar	3,7	0,0	3,7	0,0
Nycklade medel Stadsmiljö	7,4	0,0	7,4	0,0
Klimatinvesteringar	9,7	0,0	9,7	0,0
Trygghetsinvesteringar	0,0	1,0	1,0	0,0
Övriga investeringsmedel	1,0	0,0	1,0	0,0
Maskiner & inventarier	2,2	0,0	2,2	0,0
Totalt investeringar	30,0	1,0	31,0	0,0

Nämnden har i verksamhetsplanen äskat och erhållit 1,0 mnkr för stärkt biologisk mångfald som avser trädplanteringar. I samband med verksamhetsberättelsen begärdes ombudgetering av klimatinvesteringsmedel avseende skyfallsmagasin Humlegården samt parkinvesteringar och parkreinvesteringar Tessinparken och Ruddammsparken i samband med verksamhetsberättelsen om 9,1 mnkr, vilket beviljats.

Avvikelsekommentarer

Parkinvesteringar, reinvesteringar, nycklade medel

Ingen avvikelse. Smärre omfördelningar mellan projekt, se bilaga 1. Investeringsbudgeten följs med några justeringar mellan projekten. Omfördelning görs mellan projekten där Tessinparken och Nobelparken ges mer medel i prognosen på grund av fördyring som höjda index. Minskade kostnader avser Humlegården, Kaknäs lekplats och Småparker, som i huvudsak avser oförutsedda investeringar. Nämnden har erhållit 1,0 mnkr för stärkt biologisk mångfald som går till att plantera träd.

Inventarier och Maskiner

Ingen avvikelse.

Trygghetsinvesteringar

Nämnden söker 1,0 mnkr för trygghetshöjande åtgärder i Gustav Adolfsparken avseende åtgärder i lekplatsen och förbättrad belysning.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Verksamhetsprojekt (driftprojekt)

Omslutningsförändringar

Budgetjusteringar

Trygghetsmedel ansöks till Gustav Adolfsparken med dess parklek/lekplats om 1,0 mnkr. Parken är mycket välbesökt och slitaget på dess kringtor är stort. Miljön är i behov av trygghetsskapande åtgärder. Belysningen runt parklek och plaskdam är av äldre modell och behöver moderniseras då parken drabbas av verksamhet av kriminell karaktär. Det finns även

behov av fallskydd och räcken i parken.

Medel för lokaländamål

Nämnden har i verksamhetsplanen för 2023 begärt budgetjustering för avveckling av förskolelokal, Artemisgatan 61 om 1,3 mnkr samt för avveckling av hemtjänstlokal Sandelsgatan 6 om 0,6 mnkr. Ansökan avslogs.

Övrigt

Redovisning av inkomna synpunkter och klagomål

Verksamhetsområde	Antal jan-april 2022 (varav beröm)	Antal jan- april 2023 (varav beröm)
Förskola och parklek	148 (84)	13 (1)
Socialtjänst	8 (1)	8 (0)
Äldreomsorg	19 (1)	27(1)
Parkmiljö	254 (4)	341 (5)

Förskola

Bland de inkomna synpunkterna under perioden kan en ökning noteras gällande kringboendes klagomål på störande ljud från förskolegårdarna. Övriga synpunkter kan främst kopplas till sammansättning av barngrupper och arbetslag. Synpunkter har även framförts på användningen av digitala verktyg i förskolan samt på bristande språkkunskaper i arbetslag. Under perioden har det inkommit beröm som framför allt gäller bemötande, utbildningens innehåll, maten, förberedelserna för blivande skolbarn och arbetet med Stopp min kropp. Skillnaden i antalet inkomna synpunkter och klagomål från samma period föregående år beror dels på pandemin 2022, dels på förändrade rutiner kring synpunktsredovisningen.

Utöver ovan nämnda synpunkter och klagomål har två anmälningar om personals kränkande behandling av barn anmälts och dessa är under utredning av rektor

Socialtjänst

Under perioden har åtta klagomål registrerats vilket är jämförbart med samma period föregående år. Ett av de registrerade klagomålen rör utförarverksamheten medan övriga rör handläggning av, beslut i eller bemötande i samband med ärenden. Alla klagomål har utretts av berörd verksamhet i syfte att synliggöra eventuella brister i verksamheten. I alla ärenden, där anmälaren inte önskat var anonym, har en individuell återkoppling gjorts.

Äldreomsorg

Under perioden har 27 synpunkter registrerats. De synpunkter som rör hemtjänst och vård- och omsorgsboende handlar främst om bemötande, bristande kommunikation och kvalitet på utförda insatser. Synpunkter som avser beställarområdet berör framförallt bemötande och fakturering. Därutöver har synpunkter inkommit avseende transport, korttidsboende och regionens slutenvård. Under perioden har ett beröm avseende hemtjänst registrerats. Alla klagomål har utretts av berörd verksamhet, i syfte att synliggöra eventuella brister i

verksamheten. I alla ärenden där anmälaren inte önskat vara anonym har en individuell återkoppling gjorts.

Parkmiljö

Kategori	Inkomna synpunkter T1 2023 (T1 2022)
Klagomål	39 (35)
Felanmälan	189 (129)
Idé	25 (22)
Fråga	83 (64)
Beröm	5 (4)
Totalt	341 (254)

Under perioden har 39 klagomål, 83 frågor, 189 felanmälningar, 25 idéer och 5 beröm inkommit. Antalet synpunkter har ökat något i jämförelse med samma period föregående år. Det har upptäckts att en del av de felanmälningar som rör gata och som ska registreras hos trafikkontoret har registrerats som felanmälningar i stadsdelsförvaltningens statistik, vilket ger en felaktig bild av antalet felanmälningar som rör parkmark. Förvaltningen kommer därför utreda detta framöver för att kunna ta ut mer rättvisande statistik av inkomna felanmälningar som rör parkmark.

Av inkomna synpunkter rörande parkmark under perioden handlar många om slitage på lekutrustning och underhåll i parkerna generellt. Detta kan delvis bero på det höga besöksstrycket i parkerna och på lekplatserna på Östermalm, vilket gör att bland annat lekutrustning slits ut snabbt och måste bytas ut. Många synpunkter under perioden har också rört hundrastgårdar och att ordningsreglerna på dessa inte följs samt att hundar inte är kopplade i parkerna. Förvaltningen arbetar därför kontinuerligt med att kommunicera de ordningsregler som finns för stadens hundrastgårdar samt hundrastområden, och att gemensam hänsyn till andra hundar och hundägare gäller på dessa platser. Många synpunkter rör även andra ordningsstörningar i parkerna från närboende och en ökad mängd frågor har gällt stadsodling.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Jesper Ackinger, Tf. stadsdelsdirektör	2023-05-21
Maria Härenstam, Tf. ekonomichef	2023-05-17